

ГАЗЕТА
ВЕРХОВНОЇ РАДИ
УКРАЇНИ

Голос України

№ 118 4618()

СУБОТА, 27 ЧЕРВНЯ 2009 РОКУ

WWW.GOLOS.COM.UA

Завтра — День Конституції України Вона забезпечила демократичний розвиток України

**Привітання
Голови Верховної Ради України
Володимира Литвина
Шановні співвітчизники!**

Щиро вітаю вас з важливим державним святом — Днем Конституції України.

Наголошуючи на його загальнодержавному значенні, хотів би підкреслити той незаперечний факт, що з прийняттям у 1996 році Конституції відбулося по суті остаточне завершення юридичного оформлення держави Україна.

Найбільший здобуток цього історичного для нашого народу документа полягає в тому, що він визначив вектор цивілізаційного розвитку українського суспільства. Увібравши в себе не тільки найкращі зразки вітчизняного, а й світового досвіду державотворення, спираючись на досягнення сучасної науки конституціоналізму, цей непересічний акт було визнано Венеціанською комісією Ради Європи однією з найкращих конституцій сьогодення серед демократичних країн світу. Її вагоме стратегічне значення полягає ще й у тому, що вона забезпечила передбачуваність демократичного розвитку України. ➤ **СТОР. 2**

У гості до сябрів

Голова Верховної Ради України Володимир Литвин 29—30 червня відвідає з офіційним візитом Республіку Білорусь.

Програмою візиту передбачені зустрічі В. Литвина з Президентом Республіки Білорусь Олександром Лукашенком, з Головою Ради Національних зборів Республіки Білорусь Борисом Батурою та з Головою Палати представників Національних зборів Республіки Білорусь Володимиром Андрійченком.

Прес-служба Верховної Ради України.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Щоб збільшити мінімальну зарплату, треба переглянути бюджет

Ранкове засідання 26 червня

Учорашнє засідання не тривало й п'яти хвилин. Двері, через які Голова Верховної Ради зазвичай заходить в сесійну залу, розблокували ближче до 12.00. Оскільки Володимир Литвин повідомив, що відкриває засідання виключно для того, аби поінформувати народних депутатів про результати погоджувальної ради. Так стало відомо, що зранку Партія регіонів вимагала, щоби в п'ятницю затвердили остаточний варіант змін мінімальних зарплати та прожиткового мінімуму. ➤ **СТОР. 2**

Фото Анастасії СІРОТКІНОЇ (з архіву «Голосу України»).

УРОЖАЙ-2009

Кримське зерно уже тиждень стікається в елеватори

Керівники елеваторів відзначають гіршу, ніж торік, якість висушеного спекою збіжжя. Та й намологи скромніші: якщо минулих жнив всієї пшениці на півострові було майже 27 млн. тонн, то нині прогнозований показник — біля 20 мільйонів. Зате немає торішніх проблем з зерновозами, чимало з яких прибуло з південних регіонів України. ➤ **СТОР. 6**

ПОДІЇ

Важливо, щоб талант збігся із професією

В останню неділю червня Україна відзначає День молоді. Напередодні свята у Тернополі організували інформаційно-просвітницький захід «Мій талант — моя професія». Молоді люди мали змогу визначити свої нахили і здібності, «приміряти» у реальному режимі чимало професій. І, звісно, можна було поспілкуватися з роботодавцями, працівниками служби зайнятості, психологами. До речі, на замовлення роботодавців працівники служби зайнятості роблять психодіагностику претендентів на роботу. На першому місці, на їхню думку, має бути бажання працювати. Важливо, вважають в обласному управлінні з питань туризму, молоді і спорту, обласному

молодіжному центрі праці і обласному центрі зайнятості, які організували просвітницький захід, щоб талант збігся з професією, тоді людина ходитиме на роботу, мов на свято, а не на каторгу, **передає власкор Любов Левицька.**

ПРОДОВЖЕННЯ ТЕМИ ЧИТАЙТЕ НА 6-Й СТОР.

Так і королі не гуляли

У святкові дні у Луцьку відбудеться романтичне арт-шоу «Ніч у Луцькому замку». Розпочнеться дійство із заходом сонця 28 червня.

Під час містерії «З'їзд монархів» усе буде, як 1429 року, коли Лучеськ Великий приймав у себе володарів усієї Європи. У ролі князів і королів будуть перевдягнуті актори Волинського академічного муздрамтеатру. ➤ **СТОР. 6**

КОРОТКО

□ 29 червня у Житомирському обласному музично-драматичному театрі імені Івана Кочерги відбудеться перший загальноміський бал випускників-медалістів середніх шкіл міста, **повідомляє наш власкор Олексій КАВУН.**

□ 28 червня в Ужгородській греко-католицькій духовній семінарії відбудеться міжнародна наукова конференція «Переслідувана церква», присвячена 60-річчю насильницької ліквідації греко-католицької церкви на Закарпатті, **повідомляє наш власкор Іван ГУДЗОВАТИЙ.**

Вона забезпечила демократичний розвиток України

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Упродовж восьми років з дня прийняття Конституції України, незважаючи на складний етап трансформаційних перетворень перехідного періоду, велася складна рутинна робота з наповнення реальним змістом конституційних положень. І попри всі труднощі та неминучі у такій справі помилки, держава зросла і зміцнилася під час свого становлення.

Проте у 2004 році на зламі епох відбувся сплеск суспільно-політичного протистояння і загострення політичної боротьби, заручницею якої опинилася Конституція України. Протиборчі сили перетворили її зміст на інструмент політичних змагань, що абсолютно неприпустимо, коли йдеться про Основний Закон держави, який має слугувати об'єднуючим, а не роз'єднуючим суспільство і політикум фактором.

У результаті конституційний процес із системного річуща було переведено у тривалу смугу хаотичних ініціатив щодо внесення змін до Конституції. Наслідки цих сумнівних новацій ми відчуваємо дотепер. Наразі картина доволі знайома: повторюється за своїм змістом і суттю політична боротьба. Навіть не відбулося кардинальних змін у підходах і засобах суб'єктів політичного протистояння. Вкрай сумним є те, що ця боротьба доповнюється спрощеним уявленням — Конституцію можна написати за одну ніч, нав'язавши Україні будь-яку модель організації влади або їх симбіоз.

Усе це створює реальну небезпеку для нашої держави. В умовах світової кризи, що не оминула й Україну, така поведінка є неприпустимою розкішшю, а радше — безвідповідальною за долю усієї країни. Державним діячам не личить піклуватися передусім вузькопартійними, а не загальнодержавними інтересами, бажаючи перекроїти Конституцію саме під себе. Необхідно усвідомити це

й відкинути такий спрощений підхід до об'єктивного процесу удосконалення Основного Закону України.

Загальносвітова практика свідчить: беручись за удосконалення Конституції, спираються на знання історії, традицій, джерел права, вітчизняний і міжнародний досвід, реальний стан країни, творці конституційних змін повинні мати системне бачення перетворень у цьому процесі, чітке усвідомлення ролі та можливостей громадянського суспільства і народу як єдиного джерела влади. Не менш важливим є усвідомлення реального місця України у світовій спільноті. Потрібно враховувати й інші, далеко не другорядні фактори.

Нині, і це є завданням першочергового значення, важливо примусити насамперед владу і політиків жити за Конституцією та, використовуючи її позитивний потенціал, забезпечувати прогнозований розвиток України як демократичної, соціальної, правової держави. Це привнесе стабільність у суспільство і сприятиме відновленню довіри до вітчизняного політикуму, влади в цілому.

Задля надання процесу удосконалення Конституції України прозорості та консенсусності потрібне безумовне дотримання того, щоб пропозиції стосовно цього напрацьовувалися гласно, публічно, з усвідомленням необхідного суспільного розвитку, а не з бажанням удосконалити головний політико-правовий акт держави під окремих осіб.

Вітаючи всіх співвітчизників із черговою річницею Конституції України, хотів би висловити сподівання на те, щоб визнана у 1996 році однією з найдемократичніших у світі, вона реально втілювалася у життя і була надійним інструментом забезпечення захисту прав усіх громадян нашої держави.

Голова Верховної Ради України Володимир ЛИТВИН.

Заради вільної і вічної держави

Звернення Президента України до Дня Конституції

Дорогі співвітчизники!

Вітаю вас із великим святом — Днем Конституції.

Якщо хочемо жити гідним життям, мусимо усвідомити: Конституція — не сухий юридичний кодекс, яким опікуються правники та політики. Конституція — це особиста справа й інтерес кожного громадянина. Це спільний скарб і спільна відповідальність усього Українського народу.

Сьогодні всім зрозуміло: щоб навести лад у державі, убезпечитися від спроб узурпації влади, нам слід удосконалити Основний Закон України.

31 березня цього року я вніс на розгляд Верховної Ради проект оновленої Конституції. Головна його суть — у зміцненні прямих механізмів гарантування прав і свобод людини і громадянина, гарантуванні незалежного й ефективного суду, максимальному розширенні повноважень місцевого самоврядування. Його суть — у чіткому розподілі повноважень і балансі відповідальності в усьому владному механізмі як у центрі, так і на місцях.

Я пропоную Конституцію свобод і порядку, національного духу, єдності й соборності. Я пропоную Конституцію, яка відкриває Україні шлях до Європейського Союзу.

Закликаю все суспільство до участі в публічному обговоренні проекту Основного Закону. Маємо зробити його не «під когось», а для нас самих, для нинішнього і прийдешніх поколінь українців.

Переконаний, що свою думку стосовно Конституції Український народ повинен сказати ще до наступних виборів.

Конституція — це ми. Я хочу, щоб ми були вільними і вільною та вічною була наша держава.

Президент України Віктор ЮЩЕНКО.

ПАРЛАМЕНТСЬКА ХРОНІКА

Щоб збільшити мінімальну зарплату, треба переглянути бюджет

Ранкове засідання 26 червня

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

— Моя пропозиція була компромісною, і полягала в тому, щоби в сесійній залі прийняти рішення про скорочену процедуру розгляду цього законопроекту наступного тижня, — наголосив Володимир Литвин. Для того, щоб створити спільну позицію і підходи, створити робочу групу за участю урядовців і одночасно до цього закону проголосувати зміни до бюджету.

Без редагування головного кошторису країни зміни згадуваних соціальних показників мають популістський характер, підкреслив Володимир Литвин. Однак його пропозицію не підтримали передусім представники Партії регіонів і продовжили блокувати трибуну (**на знімку**).

Навіть не зачитавши депутатських запитів, Володимир Литвин оголосив сесійне засідання закритим. Наступного разу депутати зберуться у сесійній залі 7 липня.

Надія СМІЯН.

Фото Сергія КОВАЛЬЧУКА.

Аби не вийшов комплект макулатури

Народний депутат, лідер «Фронту змін» Арсеній Яценюк повідомив про намір розпочати збір підписів за проведення референдуму з питань конституційної стабільності. «Ми хочемо встигнути ще до президентської кампанії», — заявив він під час учорашньої прес-конференції.

А. Яценюк зазначив, що в разі підтримки більшістю громадян якогось, винесеного на референдум, питання, воно має стати частиною національного законодавства. При цьому він зауважив, що Конституції України потрібен «захист від дурня» — так інженери називають заходи безпеки, які ускладнюють випадкове або навмисне втручання ззовні в роботу складного механізму, обладнання або програмного забезпечення.

«Конституція також є складним механізмом, що регулює основні сфери життя держави, визначає права й обов'язки її громадян і посадових осіб, формує систему важелів і протитяг між гілками влади. Природно, що в такого механізму повинна бути надійна система захисту від некомпетентного або умисного втручання. Як показали нещодавні події, в нашій Конституції «захист від дурня» практично не працює», — вважає А. Яценюк. На підтвердження цієї тези він звернувся до подій, що відбулися

зовсім недавно, коли «лідери двох найбільших парламентських партій, прикриваючись гаслами про порятунок Вітчизни в умовах світової кризи, затіяли конституційний переворот». А пішли вони на це, переконаний лідер «Фронту змін», тому, що «процедура змін до Конституції сьогодні фактично повністю віддана на відкуп Верховній Раді та її головним гравцям».

Саме тому А. Яценюк пропонує, щоб будь-які конституційні зміни ухвалювалися лише після винесення на загальнонародний референдум, оскільки Конституція — це документ не для політиків, а для нації і держави. Водночас він вважає, що проблеми нашої держави не в Конституції, а в політиках, котрі її не виконують. «Яку Конституцію не дай українським політикам, вони зроблять з неї комплект макулатури. Тому найважливіше — заставити їх виконувати чинний Основний Закон», — наголосив політик.

Сергій КОВАЛЕНКО.

Відповідати вимогам часу

Напередодні Дня Конституції України Національна академія наук України, Інститут держави і права ім. В. Корещюка НАН України та Інститут законодавства Верховної Ради України провели науково-практичну конференцію «АКТУАЛЬНІ ПРОБЛЕМИ РЕАЛІЗАЦІЇ ТА УДОСКОНАЛЕННЯ КОНСТИТУЦІЇ УКРАЇНИ».

Примітною рисою цієї конференції стало те, що її учасники головну увагу приділили не стільки політичним, скільки су-

то загальним для суспільства, для пересічних громадян практичним аспектам втілення в життя положень Основного Закону держави та визначенню шляхів їх можливої модернізації.

З доповідями виступили директор Інституту держави і права, академік Ю. Шемшученко, директор Інституту законодавства, член-кореспондент НАН України О. Копиленко, голова Центральної виборчої комісії, член-кореспондент НАН Украї-

ни В. Шаповал, народний депутат України Ю. Мірошніченко та інші. Учасники конференції відзначили роль Конституції як правової основи розвитку української державності та формування національної правової системи.

У прийнятих рекомендаціях учасники конференції запропонували розширити проблематику наукових досліджень з теорії державного будівництва, розвитку конституціоналізму і реформування публічної влади.

Новий поворот

ПІДСУМКИ ТИЖНЯ

Цього тижня політики і правоохоронці продовжували збурювати суспільство. Тільки-но з'явилася інформація про те, що на з'їзді Народного союзу «Наша Україна», який має відбутися сьогодні, може бути прийняте рішення про перехід в опозицію, як посадовці почали лякати одне одного новими сценаріями розвитку подій. Так, міністр внутрішніх справ Юрій Луценко припустив, що НСНУ може закликати своїх міністрів залишити уряд. Відтак, мовляв, глава держави спробує розпустити Верховну Раду і провести чергові досчасні вибори. А тому, на його думку, треба негайно заповнити кадрові вакансії. Щоправда, він так і не пояснив, для чого було звільняти міністрів закордонних справ і оборони, чому так довго прем'єр не вносила у парламент кандидатуру нового міністра фінансів.

За всіма ознаками, президентська кампанія переходить у гарячу фазу. Прем'єр-міністр Юлія Тимошенко у Львові спробувала поборотися за

електорат Віктора Ющенка. Вона відмовила йому у своїй підтримці і вже вкотре заявила, що йде на президентські вибори. Щоправда, їй буде важко пояснити виборцям, що відбувається у БЮТі. Адже цього тижня Генеральна прокуратура спробувала зробити виїмку документів у заступника міністра юстиції Євгена Корнійчука, призначеного на цю посаду від БЮТ. Оскільки проти нього нібито порушено кримінальну справу за тиск на «Нафтогаз України». Однак сам заступник міністра стверджує, що кримінальну справу закрито рішенням Печерського суду.

Проте головну сенсацію інформгентства рознесли учора по обіді. Заступник Генерального прокурора Ренат Кузьмін звернувся з листом до Голови Верховної Ради Володимира Литвина. Об'єкт його дослідження — голова Верховного Суду Василь Онопенко. На думку Рената Кузьміна, той обраний на цю посаду незаконно, оскільки, мовляв, його призначення на посаду судді Верховного Суду в 2002 році безстроково відбулося з порушенням законодавства. Гадаю, подробиці цієї пікантної історії з'являться дещо пізніше. Отож у політичному житті країни можна очікувати чимало нових поворотів і сюжетів.

Володимир КОРОЛЮК.

Комісія врахувала понад тисячу поправок

Напередодні тринадцятої річниці з нагоди прийняття Основного Закону країни «Голос України» попросив співголів конституційної комісії, сформованої у 1995 році, тодішніх Президента України Леоніда Кучму і Голову Верховної Ради Олександра Мороза відповісти на запитання:

1) Чому Конституція 1996 року приймалася в доволі екстремальних умовах?

2) Що, на вашу думку, варто було змінити в Конституції 1996 року?

Леонід Кучма:

1) Я б не став говорити про «екстремальність». Скоріш, Конституція приймалася дещо своєрідно, по-українськи, як це у нас, на жаль, буває часто. Депутати, як ви пам'ятаєте, завершували роботу над Основним Законом протягом цілої доби. Проте сам процес створення Конституції незалежної України тривав доволі довго (хочу на цьому особливо наголосити). Його було започатковано ще постановою Верховної Ради, прийнятою 19 червня 1991 року, тобто ще за часів УРСР. Тоді були виписані основи концепції Конституції, які згодом вдосконалювалися протягом п'яти років. До того ж створювалися усі можливості для того, аби до підготовки такого найважливішого для держави акта було залучено найбільш знаних вітчизняних фахівців — вчених-юристів, практиків, політиків, науковців.

Проводилися публічні обговорення основних положень у широких колах громадськості. Влітку 1995-го було укладено «Конституційний договір між Верховною Радою України та Президентом України про основні засади та функціонування державної влади і місцевого самоврядування в Україні

на період до прийняття нової Конституції України». Цим важливим документом було передбачено прийняття Основного Закону через рік, що практично й сталося.

Також парламент і глава держави створили у червні 1995-го Конституційну комісію, яка врахувала тисячі пропозицій щодо тексту Основного Закону.

Доопрацьований за участю представників Президента, законодавчої та судової гілок влади проект ще у березні 1996 року внесено на розгляд парламенту. В першому читанні Конституцію Верховна Рада прийняла 15 червня. Але далі процедуру загальмували у зв'язку з такими питаннями, як герб, гімн, прапор. Шалений спротив комуністів, наприклад, викликало конституційне закріплення права приватної власності. Важливий процес, який вийшов на фінішну пряму, міг зайти у глухий кут. Тим більше що парламентарії вже пакували валізи до літньої відпустки. Отут мені, як Президенту, довелося їх певним чином «простимулювати», закликати до відповідального ставлення щодо своїх законотворчих обов'язків. Бо ж розумів: затягування процесу прийняття Конституції неминуче призведе до непередбачуваних наслідків. Саме тому 26 червня підписав указ про проведення референдуму щодо прийняття Основного Закону. Й менш ніж через дві доби Конституцію прийняли.

Так докладно акцентую найважливіших етапів, щоб ще раз підкреслити: такий найважливіший для суспільства і держави правовий акт не може й не повинен готуватися поспіхом, у закритому кулуарному режимі, підлаштовуватися під чийсь вузькі політичні або будь-які інші інтереси.

2) По-перше, творці Конституції свідомо не закладали

в ній норми, які б передбачали механізм та процедуру прийняття у майбутньому будь-якої нової редакції Основного Закону, виходячи з того, що це основоположний акт держави на довгі десятиліття, а може, й сотні років. Саме він повинен забезпечити стабільність у правовій сфері, а отже, й стабільність та прогнозований розвиток усіх інших сфер.

Візьміть, наприклад, конституцію Сполучених Штатів. Вона діє вже понад два століття, а внесено невелику кількість поправок. Так само й українська Конституція, з одного боку, має бути стабільною, а з другого — безумовно, може вдосконалюватися. Зокрема, потребує дальшого розвитку система місцевого самоврядування з розширенням прав і можливостей громад, реформування судової системи. І, нарешті, створення більш досконалої системи стримувань і противаг у відносинах у трикутнику Президент — Верховна Рада — уряд. Але й такі зміни обов'язково мають ґрунтовно готуватися. Переконалий, що всім у державі, від Президента до, як кажуть, «пересічного» громадянина, слід навчитися жити за чинною Конституцією, поважати, шанувати та неухильно виконувати її.

Олександр Мороз:

1) У роки незалежності в Україні ситуація була завжди екстремальною. Створювали її ті, хто прагнув абсолютної невідконтрольної влади (в даному випадку це був Президент Л. Кучма), та ті, хто ладні були владі прислужуватись (на той час така роль особливо характерною була для «національно-патріотичних сил», зокрема для Руху).

Після прийняття нав'язаного Л. Кучмою Конституційного договору (близько 240 депутатів підписали його, і договір вимушено став юридичним документом) минав рік. Спливав визначений термін для підготовки Конституції. Президент намагався провести свій варіант Основного Закону, який по суті юридично освятив би диктатуру. У березні 1996 року парламент відхилив цей проект. Для схвалення іншого, розробленого в парламенті, потрібно було залучити до голосування фракцію комуністів, у яких було тоді близько 120 голосів. Національно стурбовані й просто залежні від Л. Кучми намагалися не допустити комуністів до участі в конституційному процесі, щоб, погодивши прийнятний для себе варіант 226 голосами, винести його на референдум. Цю думку вдалося зламати на початку травня, і далі робота над Конституцією пішла за регламентною процедурою. На кінець червня вже було проголошено 47 статей Основного Закону конституційною більшістю. Мій розрахунок був на те, що до середини липня Конституція буде прийнята. Розуміючи, що диктаторські повноваження у Л. Кучми вислизують із рук, він і його оточення вдалися до порушення договору і оголосили референдум на початок вересня, пропонуючи людям відхилений раніше реакційний варіант. (Про нюанси цієї афери та протидію їй можна прочитати в книжці: О. Мороз. «Про землю, Конституцію і не тільки». 2000 рік).

Заслін афері поставили депутати, за добу погодивши нез'ясовані раніше позиції в Основному Законі. Конституція одержала найвищу оцінку експертів у нас і за кордоном. Вважаю, цей день був злетом парламентаризму і демократії в Україні. Пишаюсь, що мав до того безпосереднє відношення.

2) Конституційної ночі до Основного Закону внесено близько вісімдесяти уточнень, які стосувались здебільше прав і свобод громадян, зокрема, збереження норми про обов'язковість середньої освіти.

Не вдалося переконати депутатів у потребі посилити права і статус органів місцевого самоврядування, краще збалансувати функції вищих інститутів управління, щоб не допустити узурпації влади. Є потреба краще виписати місце судової влади та ін. Виправляти ці недоліки парламент розпочав з 1999 року, коли загроза узурпації набула цілком реальних ознак. Змінами, прийнятими в грудні 2004 року, розпочався перший етап необхідної реформи системи влади. Цей процес заблоковано авантюристами з високими посадами, вони антиконституційно організували дострокові вибори парламенту у 2007 році. Впровадження європейської моделі управління загальною. Сподіваюсь, це тимчасово.

Нинішнім можновладцям нічого сказати з приводу тих проблем, що справді турбують людей, особливо в умовах кризи. Виходить так: щоб громадяни не ставили незручних питань (про роботу, зарплати, пенсії, медицину, суцільне злодіство, корупцію і сваволю чиновників), нехай вони говорять про Конституцію. Коли в людей немає хліба, їм нав'язують видовища. Дешевий прийом.

А суть проста — причина безладу в державі не в Конституції, а в її порушенні владцями, найперше Президентом. Це його вина, він не виконує свою основну функцію.

Тепер подивіться, хто і що пропонує. Автори пишуть проекти «під себе», а не для України. Провалений проект БЮТ надзвичайно красномовний для такого прикладу. Одне, що тишить, різні варіанти не «пройдуть», а їх автори не проберуться до вищої влади.

Взагалі, гадаю, було б розумно вчинено людьми, якби вони голосували проти всіх, хто пропонує нові тексти Конституції. Авантюрам та інтригам пора покласти край!

Правова гарантія незалежності

Привітання міністра юстиції України Миколи Оніщука з нагоди Дня Конституції

Дорогі співвітчизники!
Шановні колеги — юристи України!
Вітаю вас з Днем Конституції України!

Святкування чергової річниці Основного Закону — це привід відчувати органічний зв'язок зі славним минулим нашої країни, її кращими надбаннями політико-правової і філософської думки. Це також і можливість досягнути наших здобутків у царині розбудови незалежної демократичної держави.

Вшановуючи історію українського конституціоналізму, ми пригадуємо такі визначні політико-юридичні та державницькі документи XVIII — початку XX століть, як: «Пакти і Конституції прав й вольностей Війська Запорозького» (Конституція Пилипа Орлика, 1710 р.), «Основний закон Самостійної України» Миколи Міхновського (1905 р.), Третій і Четвертий Універсали Української Центральної Ради (1917 р.), Конституція Української Народної Республіки (Статут про державний устрій,

права і вольності УНР, 1918 р.), Закони Української держави про тимчасовий державний устрій України (1918 р.), Акт Соборності України від 22 січня 1919 р., проект Основного державного закону УНР (1920 р.). На жаль, не всі вони призвели до конституційного оформлення державності.

І лише Акт проголошення незалежності України 24 серпня 1991 року, провісником якого була Декларація про державний суверенітет України (1990 р.), здійснили споконвічні прагнення українського народу — проголосили і затвердили державний суверенітет і незалежність України. Ці історичні документи, ухвалені Верховною Радою України і всенародним референдумом, започаткували новітній конституційний процес в Україні, черговий етап якого знаменувався прийняттям у 1996 році Конституції України.

Основний Закон став пра-

вовою гарантією незалежності України, закріпленням вибору українського народу жити в суверенній, демократичній, соціальній і правовій державі. Вперше в нашій історії людина, її свободи, природні права, честь і гідність визнані найвищою цінністю, вперше визначені механізми організації державної влади, що мають їх гарантувати. Всі ми маємо цінувати і оберігати ці здобутки.

Історичний і сучасний політико-правовий досвід конституціоналізму України вимагає від нас виважених дій, розуміння нашої відповідальності перед прийдешніми поколіннями, консолідації зусиль усього суспільства у подальшому конституційному правотворенні і державному будівництві, реального втілення принципів «поділу влади» та народовладдя в конституційну практику.

Бажаю вам успіхів на цьому шляху. Миру, щастя і процвітання вам і вашим родинам!

Напередодні Дня Конституції України трійнята-близнюки Володимир, Анатолій і Крістіна Севрюкови (на знімку) отримали перші паспорти з рук начальника Донецького міського управління внутрішніх справ Віктора Дубовика.
Фото прес-служби Донецького міського управління внутрішніх справ ГУМВС України в Донецькій області.

ХРОНІКА

19 червня 1996 року — мітинг перед ВР на підтримку прийняття нової Конституції.

28 червня 1996 року — прийняття Конституції України.

28 червня 1996 року — Конституцію України прийнято!

28 червня 1996 року — прес-конференція з приводу прийняття Конституції.

Кожному треба починати з самого себе

Про подробиці конституційного процесу у 1996-му та роздуми про нову політичну реформу — у розмові з доктором юридичних наук, народним депутатом України другого скликання, котрий очолював робочу групу Конституційної комісії, суддею Європейського суду з прав людини від України (1996—2007 рр.) Володимиром БУТКЕВИЧЕМ (на знімку).

— Які суперечності тодішнього конституційного процесу позначилися на подальшому утвердженні демократичних прав і свобод людини у нашій державі?

— Українська Конституція творилася не лише в 1996 році. Це вже був завершальний етап. А розпочався процес одразу після проголошення незалежності й тривав усі 90-ті роки. Тривав дуже тяжко. Україна прийняла свою Конституцію однією з останніх республік колишнього СРСР. За цей період було запропоновано декілька сотень проектів Основного Закону. Серед них були і проекти, які висували політичні партії, і навіть прості громадяни. Коли я працював співголовою робочої групи Конституційної комісії, то майже щодня отримував листи від простих людей із їхніми пропозиціями. Фактично кожен тоді хотів взяти участь у розробці Основного Закону. Але суперечностей було безліч. Найгостріші з них — з чого розпочати Конституцію, що має бути в преамбулі. Український народ чи народ України? Яким повинен бути парламент? Однопалатним чи двопалатним? Який статус повинні мати територіальні одиниці держави? Дуже багато виникало суперечностей та проблем з приводу того, якою має бути державна мова в Україні — лише українська чи й інші мови.

Про ухвалення Конституції мріяли більшість депутатів іше першого скликання. Як експерт, я також брав участь у групі, яку створив Анатолій Матвієнко, котрий був депутатом першого скликання. Але коли сформували парламент другого скликання, ми постали перед проблемою різкого загострення суперечностей між гілками влади, між парламентом і Президентом. Президентська гілка влади ще тільки утверджувалася і, звісно, претендувала на її повноваження, які раніше не були їй властиві. Отоді постало питання Конституційного договору, який повинен був вирішити суперечності між двома гілками влади. Його прийняття було певною мірою завальованим прикриттям усіх наявних проблем, але не вирішенням їх. Ми їх загнали в «підпілля». А підкилмна боротьба тривала. В таких умовах розпочався конституційний процес.

— Як ви очолили робочу групу Конституційної комісії? Хто висував вашу кандидатуру?

— На той час я був головою комісії Верховної Ради з прав людини та національних меншин, представляв фракцію «Центр». Це певною мірою і справило враження на інших депутатів, бо в мене з усіма колегами були рівні, шанобливі стосунки. Голова Верховної Ради Олександр Мороз запросив мене до себе на дачу, і ми почали обговорювати проблеми конституційної комісії. Він тоді сказав, що хотів би, щоб я взявся за цю роботу, що він мені довіряє з огляду на мою роботу в комісії з кримських проблем. Хоча О. Мороз не залишився повністю задоволеним результатами моєї роботи. Пам'ятаю його фразу, знову-таки у нього на дачі: «Я тебе просив, щоб ти зробив проект Конституції, а ти мені підсунув байстрюка». Звісно,

— Як ви хіба не ходили до Президента доповідати?

— Жодного разу не доповідав про те, як триває сам процес. А коли Олександр Мороз запитував, як рухається справа, говорив: «На мій погляд, нормально, але потім подивимось».

Коли йдеться про цей дуже вразливий документ у житті держави, треба кожному починати з самого себе. Бо навіть якщо сам Бог напише для нас Конституцію, то його ангели в Україні не будуть переконані, що вони повинні її дотримуватися.

жодна політична сила не могла бути задоволена проектом Конституції. Вона мала компромісний характер, і стала компромісною лише за ніч.

Щоб було зрозуміло, в яких умовах працювала конституційна комісія, хотів би зачитати декілька фраз зі стенограми її першого засідання. Після гострого виступу депутата Анатолія Пейгалайнена, головуючий, Президент України Леонід Кучма сказав: «Я звик, коли мене не перебивають. Коли я виступаю, я все-таки Прези-

Фото 1990-х років

дент. Якщо у вас є таке у Верховній Раді, будь ласка, не переносьте це і сюди». Тобто кожен уже вважав себе «батьком Конституції». Коли почали обговорення, підключився О. Мороз і запропонував, щоб від кожної політичної сили було представлено до конституційної комісії чотири представники, четверо від Президента і двоє від судової гілки влади. А координатором цієї групи О. Мороз запропонував призначити мене «як крайнього» (так і записано в стенограмі).

Звісно, жодна політична сила не могла бути задоволена проектом Конституції. Вона мала компромісний характер, і стала компромісною лише за ніч.

Робоча група зібралася досить оперативно, але вже в перший день виник перший конфлікт. Міністр юстиції (Сергій Головатий) заявив, що він керуватиме всім процесом. Але я заперечив, адже мені потрібно буде звітувати перед парламентом, і запропонував йому брати участь у роботі комісії, як усі.

Невдовзі дуже гостро постала ще й така проблема: не встигали завершити роботу, як члени робочої групи бігли доповідати Л. Кучмі, які вони «святі й добрі».

— А ви хіба не ходили до Президента доповідати?

— Жодного разу не доповідав про те, як триває сам процес. А коли Олександр Мороз запитував, як рухається справа, говорив: «На мій погляд, нормально, але потім подивимось».

Починаючи від перших осіб, Конституцію нехтували, нею не керувалися. А керувалися своїми особистими бажаннями.

— Як переконували депутатів у найгостріших питаннях — державної символіки, державної мови в Україні?

— Наприклад, роздавав депутатам тексти Конституції усіх держав-членів ООН. На той час я ще був експертом ООН з прав людини і періодично виїжджав до Женеви на засідання підкомісії. У Женеві в бібліотеці ООН підготував монографію щодо державних та офіційних мов у різних державах світу, й передав О. Морозу. Потрібно було надати такі дослідження, які були б зрозумілі депутатам. А ще підготував добірку матеріалів з історії розвитку двопалатного парламенту у світі, державної символіки, автономій у різних державах. Також готував для народних депутатів порівняльні таблиці, приміром, про що йдеться у Декларації про державний суверенітет України та проект Конституції. Моє завдання було не повчати депутатів, а надати їм додатковий фактаж.

У робочій групі працювали різні депутати. Одні брали досить активну участь — наприклад, як Іван Заєць, і представники від судової влади. Була й така категорія депутатів, які з'являлися на засідання робочої групи лише перед журналістами. Часом піднімалися члени однієї фракції чи політичної сили й говорили, що не братимуть участі в засіданні, й зникали. Мені потрібно було шукати якісь варіанти, звертатися до керівників фракцій, і це, звісно, затягувало роботу. Після доповіді проекту Конституції у Верховній Раді було створено робочу групу з остаточного доопрацювання проекту і передачі його на затвердження парламенту.

— Ви були присутні всю конституційну ніч у парламенті?

— Так. Коли вирішували проблему державної символіки, близько опівночі мене

запросив до себе О. Мороз і попросив очолити робочу групу з символіки. І я тоді назвав тих депутатів, яких хотів би запросити до цієї групи — і тих, хто категорично проти символіки, і тих, хто за. Намагався переконати депутатів, що держава не відбудеться без державних символів. Бо коли не дамо прізвисько, ім'я і по батькові, то немає і людини, як такої. А десь близько четвертої ранку О. Мороз «перекинув» мене на групу по Криму, яку очолював Євген Марчук.

— Як було відчуття після ухвалення Конституції? Адже Конституція була надто політично компромісним документом?

— За одну ніч із ялинки та верби зробили телеграфний стовп. Голосування з голосу можливо хіба що на рівні засідання партії. Навіть коли приймається закон, це неприйнятно. А коли приймається Основний Закон держави — й поготів. Порушено було систему, яка потім і почала даватися взнаки. Не треба наговорювати на Конституцію, а треба пам'ятати про дзеркало з байки Крилова — «Нечего в зеркало пеняль, коли рожа крива». У мене було відчуття радості, що нарешті прийняли Конституцію, але ейфорії не було, я навіть не пішов фотографуватися. Бо відчував, що ця Конституція сповна не справує. У нас дуже низька правова культура у вищих посадових осіб. Не кажу про широкий загаль, про простих людей. Бо, починаючи від перших осіб, Конституцією нехтували, нею не керувалися. А керувалися своїми особистими бажаннями.

Це мені нагадує вислів німецького канцлера Бетмана-Гольвега, який говорив: «Я так дію, бо завжди знайду професора міжнародного права, який виправдає мої дії». І зараз, коли роблять глибокі помилки, знаходиться «професор міжнародного права», який обгрунтовує ці помилки.

Лунає дуже багато нарікань на Конституцію 1996 року. Але ніколи не чув, щоб нарікали на себе, що не дотримувалися цієї Конституції. Не важко назвати тисячу і один приклад, коли вищі посадовці нехтували Конституцію. У ній записано, що її норми є нормами прямої дії. А як багато у нас рішень суду, де використовуються норми Конституції як норми прямої дії? У Конституції записано найпрогресивніші положення у сфері прав людини. Але чому Україна вийшла фактично на перше місце за кількістю порушень цих прав у Європейському суді з прав людини? Тому, що Конституція погана, чи тому, що державні структури нехтували конституційні положення?

Зараз приймемо нову Конституцію, але ситуація буде та ж сама. Бо в нас немає відчуття відповідальності за те, що Конституція — це той закон, приклад виконання якого повинні показати передусім Президент, Прем'єр-міністр, народні депутати.

Коли йдеться про цей дуже вразливий документ у житті держави, треба кожному починати з самого себе. Бо навіть якщо сам Бог напише для нас Конституцію, то його ангели в Україні не будуть переконані, що вони повинні її дотримуватися.

— А чи не має бажання нині долучитися до конституційного процесу, зважаючи на величезний досвід, чи були пропозиції увійти до складу конституційної комісії, або від політичних сил у парламенті?

— Таких пропозицій не надходило. Бо чудово розуміють, що я ніколи не буду в ролі того «професора», про якого говорив канцлер Бетман-Гольвег. Для мене Конституція це трохи інше, ніж документ, у якому втілюються суб'єктивні наміри високопосадовців.

— Чи вважаєте, що нинішній склад парламенту може ухвалити нову Конституцію? Чи, може, Конституція й не потребує змін?

— Ні, не вірю в те, що нова Конституція буде прийнята нинішнім парламентом, бо новий парламент переписує її під новий розклад сил. Який вихід із цієї ситуації? Насамперед заспокоїтися і вирішити ті кардинальні питання, які сьогодні не дають можливості нормально функціонувати гілкам влади. Звичайно, Конституція потребує змін. Але найбільше змін потребують ті вищі посадові особи, які зобов'язані її дотримуватися. Як тільки щось не виходить — винна Конституція. Чим нижча правова культура у державних керівників — тим частіше змінюється Конституція. Не можна перетворювати Конституцію на меню в ресторані, де кожен, хто зайшов, вибирає те, що захоче.

Інтерв'ю взяла
Юліана ШЕВЧУК.

Знайдено україномовну копію Конституції Пилипа Орлика

Днями до київського Музею гетьманства було передано унікальну знахідку — україномовну копію Конституції Пилипа Орлика. Як зазначила його директор Галина Ярова — цей документ посяде достойне місце в постійній експозиції музею на тему «Пилип Орлик — автор першої Конституції України» та додала, що науковці і студенти можуть ознайомитися з ним уже сьогодні. Передав цю єдину відому україномовну копію Орликової Конституції до музею український історик Олександр Алфьоров, котрий минулої зими віднайшов її у Російському державному архіві давніх актів (Москва). До цього вважалося, що Конституція Пилипа Орлика існує лише в латинському списку, який зберігається у Національному архіві Швеції. Тож деякі представники московської історичної школи навіть заявляли: це — фальшивка. Однак теперішня знахідка не тільки вцент розбиває обвинувачення, а й дає можливість припустити, що її протягом кількох років (з 1710 по 1714) застосовували на практиці на Правобережній Україні.

«Договори і постановлення»

До речі, якщо латиномовний список цього документа називається «Пакти та Конституція прав і вольностей Війська Запорозького» (від чого й пішла назва Конституція Пилипа Орлика), то писану староукраїнською (руською) мовою копію цього документа названо як «Договори і постановлення».

Розпочинається україномовний список Конституції словами: «Нехай станеться на вікопмную Війська Запорозького і всього народу Малоросійського славу і пам'ять». Зауважимо, що в тексті Конституції поряд із назвою «Мала Русь» також вживаються назви «Україна» та «Військо Запорозьке». Загалом дослідник зазначає, що попередній аналіз знайденого тексту вказує на ідентичність україномовного та латиномовного списків. Проте цінність віднайдені копії ще й у тому, що, будучи написаною староукраїнською мовою, вона є важливим джерелом для мовознавців. До слова, уже сьогодні можна дійти висновку, що україномовний текст був незрозумілий для тогочасних мешканців московської держави, тож, за словами О. Алфьорова, перекладачі залишили на полях документа чимало приміток. Зокрема, слово «поспільство» ними витлумачене як «общественность, свободные люди». Утім, здається, що у цьому випадку потрібно було ще витлумачити, що ж означають такі поняття, як громадськість чи вільні люди.

Відповідаючи на запитання, як цей документ потрапив до російських архівів, дослідник припустив, що знайдена копія Конституції Пилипа Орлика більш як 60 років — до 1775 року — зберігалася на Запорізькій Січі. Однак внаслідок знищення за наказом російської імператриці Катерини II Січі, архів запорожців потрапив до рук російських військ. Пізніше, у 1800 році, ці документи було описано та передано на зберігання до російських архівів. Саме тому у спільний з «Договорами і постановленнями» архівний справі було зшито акт присяги гетьмана Пилипа Орлика на Євангелії про непорушність прийнятого закону, королівську грамоту шведського короля Карла XII, у якій він визнає цю Конституцію та обрання Орлика гетьманом. Там само історик знайшов досі невідомий лист Карла XII до кошового отамана Запорізької Січі Якима Богуща, в якому король тричі запевняє січове товариство стосовно своїх намірів продовжувати війну з Московською державою.

Вивід прав українського народу

Нагадаємо, що ухвалена в 1710 році Конституція Пилипа Орлика — це перша у світі демократична конституція, котра передбачала чітке розділення влади на законодавчу, виконавчу та судову. Для прикладу, конституцію США було прийнято у 1787 році, а Франції і Польщі — у 1791 році. Та хоч з часу ухвалення Орликової Конституції минуло майже 300 років, чимало її положень актуальні й донині. Не вдаючись до детального аналізу, зазначимо, що цей документ складається із преамбули та 16-ти статей.

Спочатку укладачі Конституції подають коротку історію українського народу, котрий, визволившись при гетьмані Б. Хмельницькому з польського підданства, піддався з ним під самодержавну руку Московської держави, сподіваючись, що вона, як єдиновірна, «дотримає обов'язків своїх у договорах та статтях, відбитих та присягою стверджених, і вічно збереже Запорозьке військо та вільний народ малоросійський непорушно при правах та вольностях під своєю обороною».

Однак після смерті Хмельницького Московська держава «численними винайденими способами намагалася надвередити і до решти зруйнувати військові права та вольності, які сама ж потвердила, і на народ вільний козацький, якого вона ніколи не завойовувала, накласти невільниче ярмо». Тоді Запорозьке військо «вимушене було кров'ю та відвагою боронити цілість своїх прав та вольностей». А вже за гетьмана Івана Мазепи Московська держава, «бажаючи довести свій лихий намір до завершення і віддаючи злом на добро», хотіла «перетворити козаків у регулярне військо, міста забрати в свою область, права і вольності поламати, Запорозьке низове військо викоренити і ймення його навіки згладити, чого явні були і під сей час знаки, докази й початки», — йдеться в преамбулі. Саме тому гетьман Іван Мазепа, «поставивши правдою та ревністю цілість Вітчизни, прав та вольностей військових», наслідуючи попередника свого Богдана Хмель-

ницького, віддався в оборону шведського короля Карла Дванадцятого. Після смерті І. Мазепи, під час спільної ради генеральної старшини та послів від війська Запорозького та Низового, було одногolosно вибрано гетьманом Пилипа Орлика. А оскільки «колишні гетьмани Запорозького війська, лишаючись під московськими самодержцями, осмілювалися присвоювати собі над слухність і право самодержавну владу, якою були значно надвередили давні порядки, права та вольності військові не без всенародного утуження», то генеральна старшина, кошовий отаман та все Військо Запорозьке, прагнучи запобігти надалі такому безправству, склали угоду, котрої мали дотримуватися й інші гетьмани, які будуть потім.

Шістнадцять статей Орликової Конституції

У статті один Конституції зазначається, що першою має бути справа про святу православному віру

східного сповідання. «Для більшості поваги першоначального в Малій Русі митрополитського престолу київського і для кра-

ти духовних справ, має той таки ясновельможний гетьман після звільнення ним Вітчизни від московського іга справити в апостольській константинопольській столиці первісну екзаршу владу, щоб через те поновилися подання і синівське послушення згаданому апостольському константинопольському трону», — йшлося у ньому. Наступні пункти стверджували непорушну цілісність кордонів України та визначали стосунки з сусідніми державами.

Далі визначалися принципи взаємодії та поділу влади на три гілки: законодавчу, виконавчу та судову, визначався окремий статус військової скарбниці. Зокрема, до складу законодавчої влади (Генеральної ради) мали входити генеральна

старшина, городові полковники та з кожного полку «по одному визначному вислуженцю із людей розважливих і заслужених», котрі «добропорядно, без жодного приватного свого й чужого порядку, респектів, без душепогибної заздрості та ворожнечі, зобов'язані будуть радити і так прозірливо, щоб не було нічого в тих радах до применшення гетьманської честі, до публічного утуження та розору і, не дай Боже, пагуби Вітчизні».

При цьому, «якщо ж у діях гетьмана буде спостережено щось незгідного справедливості, хибного щодо військових прав і вольностей чи зловорожого Вітчизні», то члени Генеральної ради мали використати свободу голосу, щоб стримати гетьмана від зневаги отчистих прав і вольностей. Водночас гетьман не міг би одноосібно кого-небудь карати, навіть якщо вони справді в чомусь провинилися, а повинен таку справу (кримінальну чи некримінальну) передати на розгляд Генерального суду. Що стосується фінансів, то за рішенням гетьмана і згодою загалу мав бути обраний генеральний підскарбій (чоловік значний і заслужений, маєтний і порядний, який би сумлінно опікувався з відома

«Для більшості поваги першоначального в Малій Русі митрополитського престолу київського і для кращого управління духовних справ, має той таки ясновельможний гетьман після звільнення ним Вітчизни від московського іга справити в апостольській константинопольській столиці первісну екзаршу владу, щоб через те поновилися подання і синівське послушення згаданому апостольському константинопольському трону».

гетьманового військовою скарбницею, пильнував млинів і доходів та обертав їх на громадські потреби, а не на власний зиск), а сам гетьман «не повинен мати жодного права і не зазіхати ані на військовий скарб, ані на надходження до військової скарбниці, не обертати їх на власну користь, а вдовольнятися власними чиншами і доходами, передбаченими для гетьманської особи й булави».

Також цією угодою визначалися права всіх верств населення України: козацтва, селян, міщан, купецтва, усієї людності на території полків. Зокрема, гетьман повинен був недремно пильнувати і докладати особливого старання, щоб простим козакам і посполитим не чинилось надмірних утисків, спустошливих поборів і здирств, «оскільки ті надужиття спонукають люд покидати обжиті місця і пускатися у чужі краї, аби пошукати собі поза межами вітцівської землі життя без тих прикрощів». Хіба це нагадує теперішні часи, коли українці, рятучись від численних поборів чиновників, вирушають на заробітки у чужі краї? Отож гетьман зобов'язувався викорінювати ці надужиття та й сам мав остерігатися, щоб не давати поганого прикладу для наслідування іншим. «Усе те лихо — утиски й грабунки бідного посполитого люду — корениться у честолобстві захланних хабародавців. Не маючи на те ані прав, ані заслуг, а лише керовані жадобою власного зиску, вони заходяться купувати військові і посполиті посади, здобуваючи гетьманську прихильність принадами хабарів, і таким чином допинаються поза вільними виборами проти права і слухності до найвищих гідностей — полковничої булави й інших посад. Тому суворо постановляємо, щоб ясновельможний гетьман не лакомився на жодні подарунки чи обіцянки і нікому не доручав

полковничої булави чи інших військових і посполитих посадах з огляду на особисті стосунки та щоб силоміць на ті посади нікого не нав'язував», — йшлося в документі.

А хіба не відбиває нинішні проблеми України стаття 14 Орликової Конституції, у якій звертається увага, що «дехто, вирядившись у подорож з власної потреби чи бажання, примушують городових і сільських отаманів справляти собі невластиві почесні: підносити дари й забезпечувати харч, напої, транспорт, супровід і варту. (...) Якщо ж городові чи сільські отамани не в змозі задовольнити ті забаганки, то вимагачі таки правлять свого, вдаючись до брутальної лайки і нагайки, щоб змусити урядовців для залягодження справи власкавити їх грошовими дарами. (...) Між тим і самі отамани, жадаючи собі похвали й намагаючись заручитися милістю і прихильністю сановних подорожніх, — насамперед у своїх приватних, а не у громадських справах — всіляко догоджають зверхникам і їхнім слугам. А не раз оті городові й сільські отамани і самі чигають на можливість полакомитися під приводом гостин-

ності: раденько запрошують подорожніх, котрим достатньо і пригорщі харчу й питва, на пишну гостину. Там доволі напиваються різноманітних напоїв, а харчі розподіляють поміж собою, долучаючи усе це в облікові книги поміж видатки, і таким чином не лише обтяжують посполитим повинності і збільшують їм чинш, а допроваджують такі до крайнього зuboжіння». Отож документ зобов'язує «вносити в облікові книги лише ті випадки, що пов'язані з поїздками у конкретній справі: хто з чиею подорожною відбував подорож та якими вигодами користувався», а можливі розтррати щоб відшкодовувалися з власних коштів підскарбія міста.

Також Конституція захищала «нуждений люд», якому через утиски та непомірні здирства «незмога й приступити до ярмарку, аби продати яку дрібницю для порятунку від нужди чи що для домашньої потреби пристарати без ярмаркового мита. А як трапляється попастися на якійсь дрібній провині, то вже оберуть оті ярмаркові комісари до нитки». Отож ярмаркові комісари мали стягувати мито лише з осіб, які зобов'язані його сплачувати, а не з убогих людей, котрі приїжджають на ярмарок, аби щось дешево продати чи прикупити для власних потреб.

На жаль, викладені в Орликовій Конституції прогресивні ідеї було поховано під майже 300-літнім московським ігом, у надії на визволення з-під якого й укладався цей документ. Однак чимало з цих ідей і сьогодні не втратили своєї актуальності та чекають на законодавче втілення. Важливо лише, щоб покликані ухвалювати знакові для українського народу рішення, робили це «чесно й широко, не дбаючи про жодний зиск — свій власний чи інших осіб, — відкинувши лихі заздрості і мстиві намісли, давати слухні поради в такий спосіб, щоб не заподіяти тим (...) шкоди справі Вітчизни».

Сергій ЛАВРЕНЮК.

У Рівненській області понад тисячу осіб досі не обміняли паспорти ЄСР на українські. Таку цифру оприлюднила начальник відділу у справах громадянства, імміграції та реєстрації фізичних осіб УМВС України у Рівненській області Лілія Драпчинська

Голова правління ВАТ «Газпром» Олексій МІЛЛЕР виключає можливість перегляду газових контрактів з Україною. Про це він сказав учора на зборах акціонерів компанії (*Укрінформ*)

У НОМЕР

► *ПОЛТАВА*

Мазепа — персона нон грата... на біг-бордах

Місцева влада Полтави заборонила розмішати зображення українського гетьмана Івана Мазепи на вуличних рекламних щитах, а також «будь-яку інформацію, що може образити національну гордість або політичні погляди тих, хто братиме участь у святкуванні 300-річчя Полтавської битви», передає «Обком».

Замовником цієї зовнішньої реклами з гаслом «Мазепа переміг! Українська держава є!» виступила обласна організація ВО «Свобода». Однак міськрада зажадала забрати її з полтавських вулиць.

Міський голова Андрій Матковський зустрівся з керівниками рекламних агентств і повідомив, що до нього доходить інформація про готовність деяких політиків «заплатити великі гроші за розміщення реклами специфічного сорту». Він нагадав рекламистам, що отримати прибуток можна й у період передвиборчої кампанії, що наближається. Мовляв, розміщення політичної реклами в період святкування 300-річчя Полтавської битви може дорого коштувати...

У свою чергу в. о. голови Полтавської обласної організації ВО «Свобода» Олег Головченко заявив, що «українські патріотичні гасла шкодять проросійському іміджу, що, готуючись до так званого святкування Полтавської битви, старанно формує Полтавська міська рада...».

УРОЖАЙ-2009

Кримське зерно уже тиждень стікається в елеватори

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Ціни на ячмінь через низьку якість впали вже на старті жнив. Спершу за тону ячменю давали 1100 грн., потім 1000, а нині — 900 і вже навіть 850 гривень. Зміни й у держстандартах, мета яких — максимально наблизитися до світових норм, змінити станвище з експортом продовольчої пшениці, яку у нас майже не беруть. Основний критерій тепер вміст білка. Все зерно, в якому цей показник нижче 11%, переведено в розряд фуражного, а де вище — у продовольче, повідомляє наш власний кореспондент у Криму Віктор ХОМЕНКО.

Стартували жнива

Миколаївщина розпочала масове збирання зернових. У 14 з 19 районів області на поля виїшли комбайни. Аграрії регіону планують зібрати нинішнього року 2 мільйони тонн зернових. Порівняно з минулим роком види на врожай-2009 нижчі на 500 тисяч. Селяни планують провести жнива в стислий термін — благо, пального припасли з надлишком і з технікою проблем не передбачається, повідомляє наш власний кореспондент у Миколаївській області В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Молоді для щастя потрібні гроші, робота та кохання

Поки країна готується відзначати День молоді, вона тим часом під стінами Кабінету Міністрів вимагає від влади не нищити її мрії. Молодіжна рада Федерації профспілок України, щоб привернути увагу до проблем молоді, влаштувала учора в столиці ходу. Їхні вимоги зводяться до кількох пунктів: забезпечити права молодих спеціалістів, посилити відповідальність роботодавців за дотримання правил безпеки та встановити розмір мінімальної оплати праці на рівні прожиткового мінімуму. «Голос України» вирішив і собі поцікавитися у молодого покоління, що найбільше його турбує.

— Сучасну молодь хвилює дуже багато питань. Це і відсутність соціальних гарантій, приміром, в отриманні молодіжного житла. Тут і масова деградація та наркоманія. Мене ж особисто, окрім цього, турбує ще й питання роботи. Уже за півроку я закінчу інститут, а куди податися зі своїм дипломом — і гадки не маю. І раніше випускники без стажу нікому не були потрібні, а в умовах кризи — тим паче, — розповіла Олеся Кретиніна, студентка з Києва.

А от Ксенія на роботу влаштувалася. Щоправда, ані запису у трудовій книжці, ані якихось соціальних гарантій у неї немає: «Я так: сьогодні працюю, а завтра уже можу і без роботи лишитися. Платять, щоправда, непогано, проте вимагають ще більше: один вихідний на два тижні та ненормований робочий день. Та іншого виходу немає, адже треба за оренду квартири чимось платити». Проживання — ще одне болюче питання для сучасної молоді. «Зараз для мене проблема номер один — з'їхати із гуртожитку.

Постійні гулянки, неохайність сусідів по кімнаті та по блоку вже дістала! Хочеться мати нехай маленький, але свій куточок», — каже студентка Тетяна.

Квартиру і гарну роботу має Ольга Скида. Наразі ж вона збирає на автомобіль. Адже найбільше її бажання — не користуватися громадським транспортом: «Користуючись нагодою, хочу звернутися до деяких пенсіонерів, думаю, зустрічалися із такими усі. Будь ласка, не псуйте ані собі, ані оточуючим настрої. Від ваших постійних обговорень «ой, яка молодь пішла» просто голова обертом іде. Прокидаєшся ні світ ні зоря, увесь день як білка в колесі бігаєш, ідеш увечері вже ніякий, на пару хвилин присідаєш у метро, і тут на тебе з усіх боків обвинувачення і докори сип-

ФОТОФАКТ

У сороковий раз зібрав юних представників Білорусі, Росії й України Міжнародний молодіжний табір «Дружба-2009», що на кордоні трьох братніх країн.

Фото БЄЛТА\Укрінформ.

лються. Ви побалакаєте і забудете, а нам на додачу до перевтоми ще й неприємний осад на душі. Зрозумійте: такими діями ви налаштовуєте молодь проти себе. І якщо ми ще мовчимо, то підрастаюче покоління вам знайде чим і як відповісти! Скажіть, воно вам треба?».

Натомість Анна Борисенко переконана: матеріальні проблеми ніщо порівняно з духовними. Адже найбільша проблема сучасної молоді особи — знайти кохану людину. Та, на жаль, у гонитві за грошима й благополуччям на це майже не вистачає часу.

Тетяна ГРАДОБЛЯНСЬКА.

Після боргу по зарплаті — борг за невикористане право на проїзд

Після того, як працівникам Житомирського трамвайно-тролейбусного управління нарешті виплатили зарплату за березень і квітень, і вони припинили страйк, виникла нова проблема. Житомиряни на купівлю місячних проїзних квитків на червень витратили понад 200 тисяч гривень, але тривалий час не могли користуватися своїм правом на проїзд у трамваях і тролейбусах,

тож заявляють про необхідність компенсувати втрати. Як запевнив заступник міського голови Ігор Гундич, гроші за дні, коли електротранспорт не працював, людям повернуть, на що передбачено 70 тисяч гривень. Залишається «небагато»: взяти паспорт, ідентифікаційний номер, сам проїзний, бути до ТТУ і написати заяву.

Олексій КАВУН.

Так і королі не гуляли

ПОЧАТОК НА 1-Й СТОР.

Мистецтво перевтілюватися у лицарів середньовіччя і їх прекрасних дам продемонструють місцеві клуби історичної реконструкції «Аквітанія» і «Святий Грааль». Ближче до пів-

ночі їх змінять на сцені просто неба театр старовинного танцю «Джойс-санс», давньої музики «Хорея козацтва» і фолькгурт «Рун» з Києва.

Опівночі запалить свої факели столичний театр вогню «Проти

ночі» та виступатимуть музиканти з гурту «Океан Ельзи». Упродовж усієї ночі можна буде смакувати старовинні страви і напої, відвідати підземелля і вежі замку, кататися на кінних фаєтонах вуличками старого міста.

Микола ЯКИМЕНКО.
Волинська область.

ЗООПРИСТРАСТІ

Єгипетська кобра лякає чернігівчан

У Чернігові на присадибній ділянці по вулиці Мстиславській господарка побачила змію, схожу на єгипетську кобру. Наступного дня на її пошуки прибув підрозділ МНС, правоохоронці. Обстеження городу, подвір'я та помешкань результату не дало. Місцеві жителі попереджені про небезпеку, що чекає на них у результаті «спілкування» з коброю, яка під час зустрічі з людиною піднімає передню частину тіла над землею і може завдати смертельного укусу. Є припущення, що екзотичний плазун утік від господаря, який тримав його вдома.

Сергій ПАВЛЕНКО.

Ловили крокодила, а в сіті потрапила крокодилиха

Три доби невеликий ставок у районі вулиці Вапняної перебував в епіцентрі підвищеної уваги фахівців МНС — там з'явився крокодил. Ловлення рептилії нагадувало воєнну операцію — у ставку виставили близько двохсот метрів рибальських сітей, забитих рибою. Попливши за рибкою, крокодил опинився в сітях. Рятувальники доставили його в акваторію Одеського зоопарку, де з'ясувалося, що вилловлений хижак — крокодилиха семирічного віку завдовжки у півтора метра. Зараз Кеша проходить ветеринарний карантин, від пережитого стресу тварина знаходиться у сплячці.

В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Одеса.

ФОТОФАКТ

Мітинг біля КМДА проти діяльності київської міської влади.

Фото Олександра КЛИМЕНКА.

«Рівнеоблводоканал» пішов назустріч

Лише дванадцять відсотків абонентів (а це десять тисяч сімей) не мають боргів перед обласним комунальним підприємством «Рівнеоблводоканал», що забезпечує водою обласний центр та найближчі населені пункти. Щоб підвищити рівень розрахунків серед населення, підприємство пішло назустріч громадянам, в яких велика кількість зареєстрованих осіб у помешканні, а щомісячне нарахування перевищує сто гривень: безкоштовно встановлює лічильники, вартість яких оплачується у кредит. Шістьом тисячам боржників водоканал реструктуризував борги. А ось помешкання злісних неплатників відключають від системи водовідведення.

Олександра ЮРКОВА.

Рівненська область.

Місцева влада Полтави заборонила розмішати зображення українського гетьмана Івана Мазепи

В Ужгороді пошкодили пам'ятник жертвам політичних репресій

У ніч на 25 червня невідомі пошкодили пам'ятник політв'язням та жертвам політичних репресій, відкритий рік тому у скверіку на площі Дружби народів в Ужгороді. Як повідомила помічник начальника міського управління міліції Катерина Кийович, уже надвечір 25 червня стали відомі особи, причетні до скоєння зухвалого вчинку. З'ясувалося, демонтувала пам'ятник бригада одного з ужгородських комунальних підприємств. Обставини справи

з'ясовуються, передає наш власкор Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Тим часом у Луцьку позавчора молодик намагався повернути пам'ятник Лесі Українці спиною до алеї. Але скульптура просто впала з постаменту і в неї відбилась голова. За словами директора спецкомбінату Луцька Олександра Вікторова, уже на вихідні пам'ятник встановлять на місце. А правоохоронці нині шукають хулігана, передає наш власкор Микола ЯКИМЕНКО.

Курорту загрожує сибірка

Екологічні організації Херсонської області б'ють на сполох — найпопулярнішому курорту Залізний Порт у Голопристанському районі загрожує сибірка. Висновок зроблений після дослідження скотомогильника, облаштованого 1958 року на території бази відпочинку заводу карданних валів для тварин, що загинули від сибірки. Скотомогильник був розташований за 1,5 кілометра від берега моря. Сьогодні хвилі хлюпаються вже за 50 метрів від нього. В'ячеслав ВОРОНКОВ.

Херсон.

Ексгумація — під запитанням. Провокація також

Заступник Генерального прокурора Микола Голомша, який курирує розслідування резонансних справ, днями ще раз наголосив на позиції слідства: для одержання об'єктивної інформації про обставини загибелі лідера Народного руху В'ячеслава Чорновола потрібно провести ексгумацію не тільки його тіла, а й водія «Тойоти» Євгена Павлова (до речі, проти людей, котрі з такою дивовижною квапливістю знищили найважливіший доказ — знівечене авто, вже порушено кримінальну справу). Микола Ярославович уточнив, що це не так просто здійснити, оскільки «питання дуже непрості з погляду християнської моралі». Тому, «не влаштовуючи щось неприйнятне заради сенсації», ГПУ просить рідних загиблих з розумінням до цього поставитися. І таке розуміння, за словами пана Голомши, поки що в них є».

Та, з'ясувалося, з «розумінням» несподівано виникли проблеми. Як тільки-но позавчора інтернет-видання поширили новину про офіційну згоду на ексгумацію тіла В'ячеслава Максимовича, що надійшла на Різницьку від його сина Тараса, позиція Чорновола-молодшого змі-

нилася. Він відкликав свою згоду, пояснивши цей «кульбіт» тим, що ГПУ «злила» інформацію про його рішення в ЗМІ, чим сама ж порушила таємницю слідства. «Після того, що відбулося вчора, вважаю просто неприпустимим проведення за таких обставин ексгумації. Я офіційно повідомляю, що відкликаю рішення про свою згоду, оскільки це є четверта під-ряд провокація, як на мене, керівництва Генеральної прокуратури», — заявив народний депутат у п'ятницю. Вплив інформації, вважає він, не просто перешкодить об'єктивному додатковому розслідуванню, а й сприятиме перетворенню ексгумації «на політичне шоу» біля могили.

Тарас Чорновіл чекає від ГПУ пояснень, як уже вчетверте інформація про слідчі таємниці справи про загибель його батька потрапляє до преси. І доки не одержить вичерпної відповіді, своєї згоди на ексгумацію не поновить. Звичайно, це його право. Але трохи дивує, чому сам Тарас В'ячеславович ще позавчора не тільки підтвердив «зливному» таємницю від «підступної» Генпрокуратури, а й вдавався до пояснень

ФОТОФАКТ

Дружина Валентина та донька Тетяна вітають полковника В'ячеслава Горбильова із закінченням Національної академії оборони України, де вчора відбувся випуск слухачів факультету підготовки фахівців оперативно-стратегічного рівня.

Фото Олександра КЛИМЕНКА

журналістам: так, це рішення було для нього непростим, але, попри серйозні сумніви, все-таки зважився на цей крок. Адже йдеться про додаткове і, як сподівався народний депутат, об'єктивне та ефективне розслідування загадкової ДТП, яка забрала в нього батька. Утім, змінювати позицію — це також його право.

Відомо, що вдова В'ячеслава Чорновола Алена Пашко з самого початку порушення питання про ексгумацію категорично не сприймала таку «страшну процедуру»: окрім моральних переконань, вона не бачить в ній сенсу через десять років після трагедії. Напевно, довести цей сенс і мають представники Генпрокуратури, якщо за «напіврозголошеними» таємницями слідства і справді приховують важливі для встановлення істини факти. Адже йдеться не лише про втрату чоловіка пані Атени Пашко чи батька Тараса й Андрія Чорноволів (старший син, до речі, вже давно дав свою згоду на ексгумацію): трагедія на дорозі забрала від нас одного з найяскравіших співвітчизників. Сина України, зрештою...

Людмила КОХАНЕЦЬ.

Депутата міськради можуть посадити на дванадцять років

Співробітники спецпідрозділу Управління СБУ в Севастополі та їхні київські колеги 24 червня затримали депутата Севастопольської міськради Сергія Смольянінова.

Заступник начальника УСБУ в Севастополі полковник Сергій Павлов повідомив власному кореспонденту «Голосу України», що в управління прийшов житель Севастополя і заявив, що депутат Севастопольської міськради вимагає хабар у розмірі 110 000 доларів США за надання сприяння у вирішенні питання про виділення землі для

житлово-будівельного кооперативу. Йшлося про майже чотири гектари. На підставі заяви співробітники міського управління разом із працівниками центрального апарату СБУ провели спецоперацію. Того самого дня спецслужба матеріали справи передала в прокуратуру. Міська прокуратура порушила кримінальну справу за ч. 3 ст. 368 Кри-

мінального Кодексу України за ознаками злочину, що кваліфікується як «одержання хабара в особливо великих розмірах».

Юристи-практики так коментують те, що сталося: «Якщо провину доведуть у суді, то підозрюваного можуть позбавити волі на вісім—дванадцять років. Майно в такому випадку підлягає конфіскації. Крім того, закон вимагає позбавити підсудного права займати будь-які посади не менше, ніж три роки».

У міській раді коментар від його керівника одержати не вдалося — Валерій Саратов у відпустці. Севастопольські регіонали, які не побажали персонально коментувати події зі своїм однопартійцем, розіслали у ЗМІ офіційний папір — заяву виконкомом міської організації Партії регіонів. У ній нагадують городянам, що «севастопольці двічі довірили представляти в міськраді їхні інтереси С. Смольянінову».

Микола МАГДИЧ.

Кіровоградці зустрічали два кубки одразу

Здобутий «Шахтарем» кубок УЄФА на свою малу батьківщину — Кіровоградщину привіз голкіпер команди Андрій Пятов. А кондитери кіровоградського підприємства ВАТ «Паляниця», що працює під торговою маркою «Формула Смаку», з нагоди цієї події виготовили ще один — шоколадний.

На приготування торта «Кубок УЄФА» кондитери витратили 10 кг шоколаду, 3 кг суфле, 2 кг згущеного молока та вафлі. Загальна вага виробу становила 15 кг, а висота більш як півметра. Шоколадний кубок від ТМ «Формула Смаку» поряд із Кубком УЄФА мешканці Кіровограда мали змогу побачити на центральній площі міста.

Та спочатку дорожочинний футбольний трофей побував на колегії облдержадміністрації. Потім делегація пішим ходом доставила його у Кіровоградський міськвиконком. Там Андрія Пятова відзначили найвищою нагородою міста — золотим знаком «За заслуги» I ступеня.

Але найнесподіванішізм для воротаря «Шахтаря» стало вручення йому шоколадної копії визначного трофея. Не залишився Андрій і без уваги вболівальників. А кіровоградці, які побували у Стамбулі на фінальному матчі Кубка УЄФА, подарували футболісту (звичайно, в обмін на його автограф) зроблену там свою фотографію з підписами усіх присутніх.

Петро МЕЛЬНИК.

У НОМЕР

Хай побачить Європа, як бідують селяни

Учора на міжнародній автомагістралі Київ—Ковель—Варшава поблизу селища Луків відбувся мітинг протесту сільгоспвиробників Волині. Так його учасники намагалися привернути увагу владних структур до гострих проблем села, зубожіння тих, хто вирощує хліб.

Промовці, а серед них були керівники сільгоспідприємств, фермерських господарств, індивідуальні товаровиробники, відзначали, що грубо порушується Закон України «Про податок на додану вартість» в частині його відшкодування за здані молоко і м'ясо в живій вазі переробним підприємствам. Також селяни не задоволені низькими закупівельними цінами на сільськогосподарську продукцію, необгрунтованим ввезенням м'яса та м'ясо-молочних продуктів, що знищує вітчизняного товаровиробника.

Учасники мітингу прийняли резолюцію, в якій висловили стурбованість і невдоволення відсутністю єдиної скоординованої політики держави стосовно селян. Вони вимагають запровадити державне регулювання цін на основні види сільгосппродукції і встановити їх на такому рівні: за літр молока — 2—2,5 грн., кілограм м'яса живої ваги ВРХ — 18 грн., за тону продовольчої пшениці — 1500—1800 грн. Селяни вимагають також негайно відновити форвардні закупки зерна, негайно забезпечити проведення повних розрахунків переробних підприємств з товаровиробниками, передбачити у державному бюджеті на 2010 рік фінансування аграрних програм в обсязі не менше 10 відсотків ВВП.

Микола ЯКИМЕНКО.

Волинська область.

СПОРТ

Паличка-рятівниця під тринадцятим номером

Футбол. Кубок Конфедерацій. ПАР. Піфінал. 25 червня. **Бразилія—ПАР. 1:0. Гол:** Дані Алвеш, 88.

Бразилія: Жуліо Сезар, Майкон, Лусіо, Феліпе Мело, Жілберту Сілва, Луїш Фабіано (Клеберсон, 90+2), Кака, Робіньо, Луїзао, Андре Сантос (Дані Алвеш, 82), Рамірес. **Тренер** — Дунга.

ПАР: Кгуне, Гакса, Масілела, Мокоена, Мглонго, Тшабалала (Мфела, 90+2), Піснаар (ван Герелен, 90+3), Модісе (Машего, 90+1), Діктакої, Бут, Паркер. **Тренер** — Жоел Сантана.

Наставник бразильців Дунга довго не робив заміни. Але, коли зважився на такий крок, до його команди невдовзі прийшов успіх. Безунчиком виявився гравець з тринадцятим номером на футболці — Дані Алвеш із «Барселони». Він блискуче виконав штрафний удар майже з лінії карного майданчика і влучив у «дев'ятку».

Важко далася перемога збірній Бразилії. Енергія їхнього суперника, здавалося, була невичерпною. Але, як правило, дійшовши до воріт суперника, африканські футболісти чомусь замість передач низом робили безадресні нависи, які легко відбивали бразильські голови.

У неділю відбудеться фінальний матч турніру. Його учасники — Бразилія і США.

Де гратиме збірна?

У груповому відбірному турнірі чемпіонату світу-2010 національний збірний України належить провести ще чотири матчі — виїзні проти Білорусі та Андорри і домашні з Андоррою та Англією. Окрім того, невдовзі у контрольному поєдинку нам протистоятиме Туреччина.

Як повідомила прес-служба ФФУ, місце проведення матчу з англійцями (10 жовтня) було визначено ще минулого року — Дніпропетровськ з його «Дніпро-Ареною». Тепер стало відомо, де пройдуть поєдинки з Туреччиною (12 серпня) та Андоррою (5 вересня) — на столичному стадіоні імені Валерія Лобановського.

В. Б.

Фото БТА\Укрінформ.

Відзначаючи день святого заступника міста — Іоанна Хрестителя, молоді городяни Флоренції традиційно грають у футбол за середньовічними правилами.

Тарас Чорновіл чекає від ГПУ пояснень

Компенсація за оплату електроенергії, газу та центрального опалення житла для осіб, які мають право на безоплатне отримання вугілля для опалення житла, але проживають у будинках з центральним опаленням, віднині надаватиметься за рахунок державного бюджету, а не за рахунок підприємств, як це було раніше, повідомила міністр праці та соціальної політики України Людмила ДЕНІСОВА (*Укрінформ*)

До чемпіонату Європи з футболу серед молоді, який пройде в Донецьку і Маріуполі наприкінці липня — початку серпня, новий формений одяг отримають провідники пасажирського поїзда «Азов» сполученням Маріуполь—Київ, *повідомляє наш власкор Ліна КУЩ*

РЕГІОНИ

► *БУКОВИНА*

Розширюються заповідні площі

Згоду на створення Національного природного парку «Черемоський» загальною площею понад сім тисяч гектарів дала остання сесія обласної ради. Депутати також ухвалили рішення про розширення природно-заповідного фонду області ще на 15,3 тис. га. Природно-заповідний фонд Буковини розширено шляхом включення до нього нововиявлених заповідних територій — ботанічного заказника «Мальовнича діброва», що в ДП «Кіцманський ліс АПК», а також ботанічної пам'ятки «Діброва» на вул. Науки в Чернівцях. У заказнику «Мальовнича діброва» зростають грабово-дубові насадження, а також занесений до Червоної книги шафран Гейфеля. Ботанічна пам'ятка «Діброва» — це залишки насадження з дуба звичайного у межах Чернівців, які мають естетичне, пізнавальне та рекреаційне значення. Розширено також територію зоологічного заказника «Зубровиця». Загалом площа заповідного фонду Буковини становить 10,5 відсотка території області, тоді як загальнодержавний показник — 4,9 відсотка.

Готуватися до посадки міського голови будуть ще зі школи

Створення на Буковині Школи лідерів ініціює голова ОДА Володимир Куліш. У цій «недільній школі» буде запроваджено системну підготовку нинішніх школярів як майбутніх лідерів у сфері державного управління. «Суть ідеї полягає в тому, щоб школярі двох-трьох останніх років навчання, які мають високі знання й лідерські якості, наприклад, переможці престижних конкурсів і олімпіад, щотижня додатково відвідували спеціальні курси в Школі лідерів, — розповів Володимир Куліш. — Діти, які навчаються в цій школі, мають бачити перспективу свого кар'єрного росту — навчання у престижних вузах, працевлаштування на конкретні посади в органах управління». Голова ОДА додав, що при бажанні дитина змалку готується бути міським головою, головою адміністрації, нардепом, міністром. «Ми маємо бачити це прагнення дитини і віддати їй своєї досвід і знання», — заявив Володимир Куліш. **Сергій СУЛИМА.**

► *КРИМ*

Шість гривень малечі на харчування

У Керчі за рахунок коштів міського бюджету збільшили суму, що виділяється на харчування дітей в усіх 32 літніх оздоровчих таборих денного перебування на базі навчальних закладів. Як повідомили в міськраді, вартість харчування однієї дитини, учня 1—4 класів, збільшили удвічі й тепер вона становить шість гривень. **Віктор ХОМЕНКО.**

«Скала» — успішний інвестиційний проект у країні

На міжнародному інвестиційному форумі в Тернополі було представлено економічний потенціал регіону та нові можливості для міжнародного співробітництва. Серед найбільших проектів будівельної галузі відзначено ТОВ «Скала», в який група Кнауф інвестувала понад 10 млн. дол. США. У липні 2009 року виповнюється два роки як у Борщеві Тернопільської області почав працювати гірничодобувний комплекс «Скала». На початку 2006-го група Кнауф створила тут дочірнє підприємство «Скала» й отримала ліцензію на видобуток високоякісного гіпсового каменю на Шишківському родовищі.

— Такого рівня комплекс — це визначне технічне досягнення, яке відкриває широкі можливості не лише для виробництва високоякісних будівельних матеріалів, які нині у великих обсягах потрібні для спорудження і облицювання будівель будь-якого призначення, а й для розвитку та поширення нових технологій у всіх сферах виконання будівельних робіт. З допомогою інвесторів, які постійно вкладають кошти у розвиток сучасного виробництва, область матиме добре розвинену галузь будівельних матеріалів, — наголосив голова Тернопільської обласної держадміністрації Юрій Чижмарь.

Дещо раніше керівництво компанії Кнауф і Тернопільської облдержадміністрації домовлялися про значний обсяг інвестицій у розвиток будівельної галузі. Йдеться про спорудження у Борщеві переробного підприємства місцевих гіпсів, яких щорічно тут видобувається майже 500 тис. тонн.

Наступним важливим чинником роботи групи є задоволення соціальних потреб мешканців регіону, на території яких розташовані її підприємства. Велику благодійну діяльність на Тернопільщині проводить і ТОВ «Скала», яке стало спонсором численних соціальних проектів, серед яких — газифікація сусідніх сіл, створення футбольної команди, початок відновлення садиби відомого українського письменника, лауреата Шевченківської премії Романа Андрияшика, створення Навчально-практичного будівельного центру Кнауф на базі Борщівської філії Товстенського професійного сільськогосподарського ліцею, в якому учні здобуватимуть фах «монтажник гіпсокартонних конструкцій». Фірма сприяє відродженню профтехосвіти в регіоні, де потреба у

кваліфікованих працівниках швидко зростає.

ТОВ «Скала» робить значний внесок у формування бюджетів різних рівнів, платежі та податки до яких щомісячно становлять майже півмільйона гривень. Особливо це відчули жителі сіл Сков'ятин і Шишківці, де за ці кошти сільські ради проводять ремонти доріг, будинків культури.

Для тернопільчан прикладом успішної співпраці групи з місцевою владою є створення та своєчасне введення в експлуатацію у липні минулого року підприємства «Кнауф Гіпс Донбас», яке є одним з найбільших у Європі виробником широкого асортименту продукції на основі місцевої гіпсової сировини і сплачує значні податки до місцевих бюджетів. Це свідчить про те, що сухі системи будівництва Кнауф довели високу ефективність при виконанні опоряджувальних робіт у будівлях різного призначення: скорочують терміни і знижують їх вартість у три-чотири рази, повністю виключають мокрі процеси і забезпечують високу якість. У нинішній ситуації, коли фінансові надходження у будівництво суттєво скоротилися, така робота набуває особливого значення.

— Група Кнауф послідовно і плідно працює в Україні, — говорить генеральний директор ТОВ «Кнауф Гіпс Київ» Олександр

На знімку: Надзвичайний і Повноважний Посол України в Німеччині Наталія Зарудна в урочистій обстановці вручила Ніколаусу Кнауфу, голові Ради засновників міжнародної групи Кнауф, державний орден «За заслуги» III ступеня. Високої нагороди відомий німецький підприємець удостоєний згідно з Указом Президента України Віктора Ющенка за великий особистий внесок у зміцнення авторитету України у світі та велику інвестиційну діяльність.

Під час церемонії вручення Наталія Зарудна відзначила, що Ніколаус Кнауф відомий в Україні не лише, як один з найбільших іноземних інвесторів у будівельну галузь, а також як один з найактивніших благодійників. Завдяки його ініціативам протягом трьох років група Кнауф виділила на добродійні цілі в Україні понад 25 млн. гривень.

Зі свого боку Ніколаус Кнауф подякував за високу честь і висловив упевненість, що підприємницька діяльність компанії в Україні успішно розвиватиметься і надалі.

Гавриш. — Перші інвестиції було вкладено в Київський завод гіпсокартонних виробів, на базі якого вже десять років успішно працює підприємство. А 2002 року в Соледарі Донецької області розпалося будівництво гірничодобувного комплексу і трьох заводів з виробництва сухих сумішей, гіпсокартонних і пазогребневих плит, які введено в дію у липні минулого року. Підприємство «Кнауф Гіпс Донбас» стало найпотужнішим виробником гіпсових виробів у Європі.

Вл. інф.

120 сиріт отримали обласні стипендії

Серед них — сто учнів шкіл та двадцять студентів професійно-технічних і вищих навчальних закладів, які є дітьми-сиротами та дітьми, позбавленими батьківського піклування. 21 стипендіат отримує цю виплату від трьох до восьми років поспіль. «Це діти, які мають творчий потенціал, високий рівень знань, беруть активну участь у громадському житті», — відзначив заступник голови Дніпропетровської ОДА Євген Бородин. Як розповіли в службі у справах дітей облдержадміністрації, для учнів шкіл та гімназій розмір виплати, яка фінансується з обласного бюджету, встановлено у розмірі 1500 грн., а для тих, хто навчається у професійно-технічних та вищих навчальних закладах, — до 2500 грн., *передає наш власкор Тетяна КОЛЯДИНСЬКА.*

Із кубком крилатої Ніки

повернулися додому з VII Відкритого конкурсу юних виконавців імені Бетховена вихованки Ужгородської та Чопської дитячих музичних шкіл. Цей конкурс проводиться у Харкові щорічно.

Юні ужгородки Мар'яна Боднарчук, Тетяна Дудаш та Катерина Заяць здобули перемогу в номінації «ансамблі» (викладачі — Інга Дьерке та Ольга Ганич). Дівчата були відзначені й спеціальним дипломом за краще виконання творів німецьких композиторів. Мар'яна Боднарчук

додатково посіла третє місце у номінації «сольне виконання». Анна-Марія Матлі та Катерина Русин з Чопської дитячої музичної школи (викладач — Корнелія Притула) в тій само номінації, але у старшій віковій категорії, теж завоювали перше місце. Окрім того, Анна-Марія Матлі виборолла друге призове місце у сольній програмі.

Загалом у конкурсі взяли участь 150 учасників з України та Росії.

Іван ГУДЗОВАТИЙ.

Закарпатська область.

Посаджу листочок — виросте кленочок

За художню роботу під такою назвою першокласниця із Новоушицького району Оля Дідик отримала диплом першого ступеня і кольоровий телевізор, якими нагороджена в конкурсі дитячої творчості «Людина і ліс». Його провело Хмельницьке обласне управління лісового та мисливського господарства.

Журі непросто було визначити переможців із більш як півсотні робіт, котрі представили школярі з різних районів області. Кольоровий телевізор дістався також славутчанину Сергію Яковлюку за твір у прозі та віршах. А для інших учасників, які з любов'ю ставляться до природи, лісівники приготували захожувальні призи та подарунки.

Ірина КОЗАК.

Невикористаний потенціал-2

Добутий у Криму газ уп'ятеро дешевший за російський, але держава замість розвитку видобутку продовжує закуповувати паливо в північній сусідки, не надаючи жодних преференцій власним нафтогазовикам

Фахівці «Чорноморнафтогазу» вже стомилися висловлювати стурбованість станом справ у вітчизняній нафтогазодобувній галузі. Останніми роками держава надто часто ускладнювала життя єдиного підприємства країни, що працює на шельфі Чорного та Азовського морів, хоча зиск від його діяльності очевидний. До того ж бездіяльність у доленосній для України справі збільшення власного видобутку блакитного палива і зміцнення позицій вітчизняних нафтогазодобувних підприємств, байдужість вищих керівників і півострівних чиновників до кримських видобувачів нафти і газу супроводжується їх же невтомними патріотичними деклараціями про гостру необхідність підвищення рівня енергобезпеки держави. Усім зрозуміло, що зміцнити питомий енергобаланс можна, лише розпочавши масштабне освоєння вуглеводневих ресурсів нашого сектору Чорного та Азовського морів, які становлять 2,3 трильйона кубометрів у газовому еквіваленті, вважають власні та зарубіжні спеціалісти. За їхньою оцінкою, загалом на

території України можна качати до 30 млрд. куб. м блакитного палива на рік мало не століття. Розрахунки доводять, що за відносно короткий термін — найближчі десять років — тут можна відкрити півтора десятка нових багатих родовищ і довести річний обсяг видобутку блакитного палива до 10 мільярдів куб. м, а нафти і конденсату — до 5 млн. тонн. Звісно, вклавши багатомільярдні інвестиції в глибинний шельфовий нафтогазовий видобуток, адже технологія освоєння морських родовищ набагато складніша за аналогічні роботи на суші. Уся надія сьогодні на якнайшвидше облаштування двох родовищ: Одеського газового й Суботінського нафтового. Запаси першого вже через два роки можуть подвоїти видобуток кримського газу. Але для цього необхідно вкласти 700 млн. гривень. Для введення в експлуатацію першого українського родовища нафти на шельфі Чорного моря потрібно 100 млн. гривень. Є інформація що в бюджеті саме на облаштування Суботінського родовища таки знайдуть гроші, й перша нафта піде вже цього року.

Параметри падіння

Сьогодні компанія видобуває вуглеводні на дев'яти родовищах: Голіцинському, Штормовому, Архангельському — на шельфі Чорного моря; Стрілковому, Східно-Казантипському й Північно-Булганакському — в Азовському морі; Джанкойському, Задорненському Семеновському нафтовому — на Кримському півострові. А також на трьох невеликих родовищах на суші. Майже всі вони вичерпуються, бо розвідані були ще у 80—90 роках минулого століття. Нині за результатами геологорозвідувальних робіт останніх п'яти років із введенням Східно-Казантипського і Північно-Булганакського родовищ нафтогазавники практично не нарачують, а переважно утримують той рівень видобутку, який є. Це трохи більш як 1 млрд. 200 млн. тонн., тоді як ще донедавна було півтора мільярда.

Торік завдяки введенню в експлуатацію нових свердловин збільшився видобуток на газоконденсатному родовищі Штормове. Крім нього, на всіх інших родовищах видобуток падає. Запаси вичерпуються, а шукати нові геологи просто не мають можливості. Щорічні обсяги буріння дуже низькі через регулярну нестачу бюджетних і власних грошей та відсутність підготовлених надійних перспективних об'єктів для початку там пошукового буріння. На вітчизняну геологорозвідку шельфу надії теж мало. Освоювати родовища на значних глибинах «Чорноморнафтогаз» ще не здатен. В Україні досі немає ні технологій, ні відповідного устаткування, ні досвіду роботи в таких параметрах. Потрібні солідні та надійні партнери й інвестори.

Камені спотикання на шляху до енергозростання

Нинішня ситуація заганяє «Чорноморнафтогаз» у глухий кут безперспективності. Адже хоча ринку свого природного газу в Україні фактично немає, колективу видобувачів вітчизняних вуглеводнів ще й диктують, кому й за яку ціну продати їхній товар. За того, що кримським нафтогазавникам доводиться купувати всі матеріально-технічні ресурси за ринковими цінами, які постійно зростають, як і собівартість видобутку газу. Попри це, ще й ціна реалізації блакитного палива для «Чорноморнафтогазу» з року в рік відчутно зменшується, бо підприємство змусили весь видобутий газ продавати населенню за найнижчими цінами, і вже не перший рік. Про які фінансово-економічні результати можна говорити, якщо рентабельність їхньої основної продукції дає мінімальний прибуток. Де ж узяти кошти на геологічну розвідку й розробку нових свердловин, якщо витрати підприємства невпинно зростають, а реальні прибутки стрімко падають. Уже тепер того, що заробляють, не завжди вистає на забезпечення поточної діяльності. Хоча до соціального захисту кожного тут ставлення якнайважливіше, а криза — не завада соціальним проектам. Але для залучення коштів в освоєння нових перспективних площ і родовищ потрібно й інвесторам, і партнерам довести власну економічну спроможність й потугу, та зробити це нині неможливо. Виходить так, що держава, як кажуть, рубає гілку на якій сидить, а до перспективи

розробки й видобутку вітчизняного стратегічного нафтогазового продукту ставиться «як собака на сні». І Київ, і Сімферополь вбачають у «Чорноморнафтогазі» лише таку собі «дійну корову». Хоча якраз без потужної підтримки держави вітчизняні нафтогазодобувні підприємства не зможуть розвинути й зробити свій внесок в підвищення рівня національної енергобезпеки.

Тим часом парадокси множаться день у день. Доки «Чорноморнафтогаз» ладнається облаштовувати Одеське родовище, з'являється указ Президента, що відносить територію Чорного моря, на якій воно знаходиться, до заповідника. А Міноборони не підписує дозвіл на буріння ще на одному родовищі, бо до сусідів розташовувався полігон Чауда. И так кожне відомство тягне ковдру на себе. Заважає ритмічній плановій роботі й щорічна зміна правил гри. Кожен новий уряд, чи навіть чиновник, наводить свої порядки в оформленні спеціальних дозволів, намагається змінити усталені й прийнятні правила гри.

Ще й на чорноморському напрямі ук-

рібну споживачам кількість блакитного палива. Тому гостро назріла потреба завершення будівництва газопроводу Севастополь—Форос—Ялта, щоб здійснити заکільцювання і стабілізувати тиск. Кримське керівництво настійно вимагає в «Чорноморнафтогазу» забезпечення блакитним паливом все більшої кількості споживачів, а кошти на це не дає. А місцеві владники, картинно позуючи біля кожного нового газового факела, водночас вважають, що це не їхня турбота, коли нові і старі труби виявляються порожніми в дедалі більшій кількості кримчан. Урешті, вже на часі, коли газовики будуть вимушені просто відмовляти в підключенні новим споживачам у всіх куточках півострова. Частішають випадки, коли в мікрорайонах найменше пониження тиску одразу відчують на собі лікарні, школи, приватний сектор. Якщо владники не доз-

ПАСПОРТ «ЧОРНОМОРНАФТОГАЗУ»

Багатогалузеве підприємство з унікальною виробничою інфраструктурою і технічною базою, адаптовану до роботи в морських умовах на шельфах Чорного та Азовського морів.

Має спеціалізований порт «Чорноморськ» з причальним 1700-метровим фронтом, з добре захищеною акваторією, судноремонтним комплексом й ділянкою підводно-технічних робіт.

Потужний технологічний флот у складі 22 плавзасобів, зокрема 12 великих і унікальних суден, серед них кранові кораблі, судна постачання, аварійно-рятувальні, протипожежні, водобазні та інші.

12 морських газодобувних стаціонарних платформ з розміщенням на них технологічним устаткуванням, засобами контролю, зв'язку тощо.

Дві плавучі самопідйомні установки, здатні бурити експлуатаційні й розвідувальні свердловини завглибишки до шести кілометрів при глибинах моря 80 метрів.

Газотранспортна система Криму, пов'язана із газотранспортною системою України, включає понад 1200 кілометрів магістральних газопроводів, зокрема, 300 кілометрів по дну Чорного та Азовського морів.

Підземне сховище газу активності першої черги на 1 млрд. куб. м і корисної ємності на 3 млрд. куб. м, пов'язане з газотранспортною системою. 50 газорозподільчих станцій, 2 автомобільні газозаправні станції.

Технологічний транспорт і спецтехніка налічують 325 одиниць автотранспорту й 70 — спецтехніки: крани, бульдозери, екскаватори, трубоукладачі, цементувальні машини для зміцнення свердловин, пересувні парові установки тощо. Забезпечує авто- й вантажоперевезення та технологічні процеси всіх своїх структурних підрозділів.

Потужна ремонтна база.

раїно-російського дипломатичного фронту роками тривають позиційні бої без зримого результату для нашої сторони відстояти морський кордон в Азовському та Чорному морях, бо росіяни, знаючи, що саме тут є значні запаси вуглеводнів, воліють бачити ці води у спільному користуванні. Тож намагаються зробити ці братські й сусідські перемовини вічними.

Труба не гумава

А тут ще й місцеві владники автономії вперто нехтують надто вже прикрий стан украї застарілих газорозподільчих станцій. Газотранспортна система Криму за кількістю споживачів за останню п'ятирічку зросла на чверть. На Південнобережжі бурхливо розвивалося будівництво палаців і маєтків, пансіонатів і готелів... А грошей на реконструкцію самої системи фактично не виділяли. И сьогодні за будь-якого зниження тиску газу з боку материка «Чорноморнафтогаз» вже не в змозі подати пот-

ріють до того, що труба не здатна пропустити більше, ніж може, станеться лихо. Якогось дня «Чорноморнафтогаз» уже не зможе навіть аврально надати послуги масі змерзлих людей. Ці об'єкти треба реконструювати, але сил лише автономії й самого «Чорноморнафтогазу» не вистачить: такі значні кошти можна знайти лише в бюджеті держави або «Нафтогазу України».

Паралізований порт

У Чорноморську в нафтогазодобувачів є чудово облаштований порт, призначений для базування суден, обслуговування морських стаціонарних платформ і плавучих бурових установок. Тут можна здійснювати перевалку і зберігати експортно-імпорتنі вантажі, виконувати в комфортних умовах судноремонтні роботи. Та чотири роки тому Київ вирішив зовсім по-новому впорядкувати діяльність портів, унаслідок чого цей зразковий порт став лише базою буріння й облаштування «Чорноморнафтогазу». Нині

він не є навіть юридичною особою, а лише структурним підрозділом газонафтовиків. І основним каменем спотикання в їхніх стосунках із Мінтрансом є те, що цей порт уже не потрапляє під його курирування. Він давно перестав відповідати вимогам Кодексу до морських торгових портів країни. Якби ж повернути відібраний навіщош статус спеціалізованого порту, «Чорноморнафтогаз» міг би самостійно заробляти чималі кошти для власних потреб: розвідки й облаштування нових родовищ, тобто загальнодержавної справи наближення до енергобезпеки.

Обіцянки — цяцянки

А де обіцяне нашими машинобудівниками промисловим виробництвом важкої бурової техніки вантажопідйомністю 600 тонн для швидкісного проходження свердловин під час видобутку нафти і газу з глибини вісім кілометрів, розвідки — до десяти на суші й на морі? Залишається відкритим і доленосне для нашої енергобезпеки питання, коли ж з'являться інвестиції на розробку нових родовищ на глибинах, де «Чорноморнафтогаз» ще працювати не може. Єдиний тендер, який проводила Україна на отримання ліцензії на відпрацювання перспективної ділянки, закінчився скандалом.

Тим часом, коли зменшується, замість того, щоб інтенсивно зростати, власний видобуток вуглеводнів і далі тасуються партнери, обговорюються технології, підраховуються суми вкладень, множаться пакки офіційної макулатури, завалів на шляху до енергобезпеки не меншає.

Можливо, навіть у такій напруженій ситуації газових змагань і боротьби за енергодайні шельфи комусь наверху спокійніше і комфортніше просто «сидіти на газовій трубі», отримуючи дивіденди вже нині, а не в перспективі?

І чому це іноземні інвестори ніяк не приживаються на українському шельфі? Адже доля грандіозного проекту освоєння шельфу Чорного та Азовського морів залежить саме від результатів тендерів іноземних інвестицій.

А хто відповідь за роки простою страгетічно важливих для України родовищ й, відповідно, втрачені мільярди кубометрів вітчизняного газу, який доводиться замінити імпортом, що дедалі дорожчає?

Виправити ситуацію могли б лише два родовища — Одеське й Суботінське, експлуатація яких дала б можливість у разі збільшити видобуток власної нафти.

Це й стало б першою адекватною відповіддю на всі зовнішньополітичні виклики. Понад 3,5-тисячний колектив професіоналів «Чорноморнафтогазу» пропонує Україні енергетичну незалежність.

Віктор ХОМЕНКО

Крим.

Фото автора.

Тим часом парадокси множаться день у день

Як вплинула криза на розвиток міст

ДОХОДИ І ВИДАТКИ

За даними Рахункової палати України, падіння економіки в першому кварталі становило 21 відсоток. Тоді як Державне казначейство звітує про щомісячне перевиконання держбюджету. А як позначається криза на розвитку міст? Можливо, вона не впливає на місцеве самоврядування? Можливо, бюджетна система менше зазнає коливань? Про це та інше — розмова із завідувачем відділу містознавства Інституту економіко-правових досліджень НАН України, доктором економічних наук, професором, заслуженим економістом України Сергієм БОГАЧОВИМ (на знімку).

— Сергію Валентиновичу, місцеві бюджети за п'ять місяців поточного року відзначилися стосовно доходів навіть краще, ніж у попередньому році.

— Справді, якщо знати, що за п'ять місяців 2009-го загальний фонд місцевих бюджетів зібрав на 524 мільйони гривень більше, ніж за п'ять місяців 2008 року, то можна подумати, що, мовляв, криза оминула наші міста. Проте це не так. Усі страждають від економічного спаду. Але кожен по-різному. Хоча є і загальні закономірності.

— Які саме?

— Щоб відповісти, необхідно уважніше проаналізувати роботу підприємств у регіонах України. В першому кварталі цього року підприємства України (без малих, сільськогосподарських і бюджетних) одержали фінансовий результат у сумі 8 мільярдів 392 мільйони гривень, інакше кажучи, на 11 мільярдів 145 мільйонів гривень менше, ніж

за аналогічний період минулого року. Підприємства Карпатського і столичного регіонів, Причорномор'я спрацювали краще, ніж раніше. Тоді як підприємства Центрального регіону, Полісся, Слобожанщини, Донбасу і Придніпров'я зазнали величезних збитків на суму майже 2,8 мільярда гривень. Іншими словами, найбільше постраждали промислові регіони, в яких працюють великі підприємства базових галузей. А там, де економіка базується на малих і середніх підприємствах, а також на сфері послуг, кризу переживають менш болісно. Багато в чому ці тенденції характерні й для міст.

Проаналізуймо бюджетні показники. З одного боку, практично всі міста справилися з планом по доходах у загальний фонд, однак не слід забувати, що фактичні надходження менші доходів за перший квартал минулого року на 3—10 відсотків. Тож і виконання

дохідної частини держбюджету нікого не має заспокоювати.

— Тоді які показники характеризують кризові явища?

— Насамперед, це — бюджет розвитку. Всі міста відчули нестачу коштів. Порівняно з 2008 роком різко знизилися доходи міст Слобожанщини, Донбасу, Центрального регіону. А в Придніпров'ї на розвиток взагалі немає коштів. У Дніпропетровську квартальний план виконано на 14,5 відсотка (надійшло 2,2 мільйона гривень), у Запоріжжі — на 12 відсотків (надійшло 9 мільйонів гривень). Проте в містах Карпатського і столичного регіонів, Причорномор'я ці показники значно вищі. Як і раніше, великий попит мають об'єкти комунальної власності в столичному регіоні, земля біля Чорного моря. Планові показники з приватизації землі та майна тут перевиконано більш як удвічі.

Тобто спостерігається тожність результатів роботи підприємств з проблемами розвитку міст, на території яких ці підприємства розташовані.

— Отже, самі органи місцевого самоврядування в ситуацію не впливають? Усе залежить від роботи підприємств?

— Звичайно, місцева влада може впливати і впливає на розвиток економічної ситуації. І не завжди цей вплив спрямовано на підтримку бізнесу. Зверніть увагу, доходи від орендної плати за землею значно перевиконані в містах столичного регіону, Дніпропетровську, Запоріжжі, Луганську. Але якщо навколо столиці бізнес розвивається, то в Донбасі та Придніпров'ї криза очевидна. І підняття ставок орендної плати на землю в Дніпропетровську, Луганську, мабуть, стало однією з причин того, що в цих містах навіть знижені показники збору податку на доходи громадян не виконуються. Підприємства

дедали більше заганяють в глухий кут. А в Донецьку, незважаючи на палкі суперечки, міська рада не затвердила підвищені ставки. Напевно, це допомогло підтримати бізнес, і бюджетні показники податку на доходи громадян виконано.

— Ви хочете сказати, що в умовах кризи можна ефективно господарювати?

— Звісно. Зверніть увагу на таке. Якщо ті чи інші показники доходності різко падають або знижуються, то в цих містах питання стратегічного характеру вирішуються незадовільно. І навпаки. Наприклад, ми говорили, що Карпатський регіон завдяки роботі своїх підприємств може розвиватися динамічніше, ніж Придніпров'я, Донбас або Слобожанщина. Але якщо проаналізувати доходи від власних джерел Львова, Івано-Франківська, Чернівців і Ужгорода, то за невиконанням планових показників стосовно плати за землею (60 відсотків за підсумками першого кварталу), оренди комунального майна (90 відсотків), місцевих податків і зборів (80 відсотків) можна побачити або невеликі в системі господарювання, або відсутність точних прогнозів під час планування міських бюджетів. Серед міст України найзбалансованіші показники плану та факту — в Донецьку.

— У вас що, є інформація щодо економічної ситуації у всіх містах? Звідки ви її одержуєте?

— На жаль не по всіх. Співробітники мого відділу аналізують усім доступні дані статзвітності. В багатьох містах інформація розміщується на сайтах органів місцевого самоврядування. Відкриті для вивчення та одержання інформації міста Львів, Чернівці, Донецьк, Дніпропетровськ, Харків, Чернігів... А от одержати актуальну інформацію з Луцька, Рівного, Вінниці, Хмельницького, Тер-

нополя, Одеси, Сімферополя, Києва(!) дуже складно.

— Яку оцінку, на ваш погляд, можна дати розвитку міст України цього року? Що можна було б запропонувати для пом'якшення кризи?

— Вважаю, що в результаті нашої розмови ми побачили очевидний зв'язок між розвитком міст і роботою підприємств. Однак ця залежність стає очевидною для населених пунктів через 2—3 місяці після змін результатів роботи підприємств. Щоб придбати основні фонди або об'єкти комунальної власності, взяти участь в інвестиційних чи соціальних програмах бізнес повинен накопичити кошти, одержати прибуток. Падіння промислового виробництва, що триває, зниження доходів населення не тільки загальмує розвиток міст, а й створить проблеми під час розрахунків за енергоносії, виплати заробітної плати бюджетній сфері. Неминучість скорочення чисельності міських комунальних підприємств промислових міст — очевидна. Однак ці заходи підвищать продуктивність праці, загострять і допоможуть розв'язати організаційні проблеми. А для пом'якшення кризи необхідно забути про політичні протистояння, поліпшити результати господарювання від здачі в оренду земельних ділянок і нерухомості. Продаж вільних об'єктів комунальної власності доцільно проводити тільки через конкурси. Не можна допускати зниження доходів у спеціальний фонд, а також місцевих податків і зборів. Треба підвищувати ефективність роботи комунальних підприємств. Конкретні рекомендації можна буде одержати, звернувшись до нашого інституту. Будь-яку кризу можна подолати, якщо працювати професійно. Втім, це стосується не тільки міст.

Записав
Сергій ВЛАД.

РЕГІОН

На Луганщині створюють «зелений коридор»

Луганська область братиме участь у міжнародному проєкті зі створення транзитного коридору для перевезення вантажів між Європою і Азією.

В обласному центрі відбулася презентація програми «Створення торгово-транспортної мережі за технологією «Doog-To-Doog» на території України». Для регіону надзвичайно важлива участь у реалізації програм, напряму пов'язаних з розвитком транспортної інфраструктури України та реалізації її транзитного потенціалу торгово-транспортної мережі. Насамперед це позитивно вплине на зростання економіки області, підвищить рівень виробництва, залучить фінансові потоки. Потенційна потужність маршруту, який проходитиме через Луганськ, — 7 мільйонів тонн вантажів на рік. Реалізація програми розрахована на 10 років. Її загальна вартість — 3,5 мільярда доларів США. Важливо зазначити, що кошти на впровадження проєкту в життя передбачається залучати переважно за рахунок приватного капіталу.

Алла АНТИПОВА.

ГРОШІ

Верховна Рада конституційною більшістю ухвалила Закон «Про внесення змін у деякі законодавчі акти України з метою подолання негативних наслідків фінансової кризи», який здатен змінити вектор розвитку фінансового ринку в найближчі два роки.

По-перше, йдеться про заборону до 2011 року кредитувати громадян у іноземній валюті. Виняток становитимуть кредити для навчання за кордоном або на лікування. Причому терміни мораторію виписані в такий спосіб, що спадає на думку, що в разі потреби його продовжать. До такої міри радикальний крок — вимушений: кількість виданих банками валютних кредитів перевищує кількість залучених депозитів мало не втричі, що унеможливує оздоровлення банківської системи. Але ризикований крок — це може призвести до дефіциту гривні, зростання вартості кредитів і до зниження ставок за валютними депозитами. Як на мене, ініціатори не розраховують на появу так званих довгих гривневих ресурсів і вірять, що мораторій спонукає людей зберігати гроші в інвалюті. Резонно, але тільки за умови, що довір'я відновиться і до гривні.

По-друге, комбанки одержали законодавчий дозвіл до кінця року відтермінувати платежі громадян за іпотечними кре-

дитами. Йдеться про право надавати позичальнику свого роду кредитні канікули за рахунок звільнення від сплати суми основного боргу або подовження терміну

кредитної угоди на 10 років (без зниження класу позичальника і зайвих зобов'язань для банку) за минулорічним курсом НБУ. Законом передбачено, що на це можуть розраховувати позичальники, які взяли позики у докризовий період еквівалентом не більш як на один мільйон гривень. За словами народного депутата Станіслава Аржевітіна, захищаються передусім інтереси вкладника-громадянина, бо після реструктуризації платіж за кредитом не перевищуватиме 25 відсотків від його доходу. Поза тим, з огляду на високу вартість гривневих кредитів і реальні пробле-

ми з теперішніми заробітками, проблем навряд чи уникнути. А відтак їх матиме й іпотечний ринок, який потребує підтримки держави, як ніколи. Так само доволі дивним є механізм стимулювання позичальників до платіжної відповідальності, який спирається на зменшенні суми основного боргу на 0,25 відсотка щороку по завершенні п'яти років дисциплінованого погашення кредиту. Як на мене, це те саме, що примусово знижувати доходи фінустанов, які, до слова, і без того стимулюють позичальників усілякими програмами лояльності.

По-третє, законодавці істотно пом'якшили механізм звернення боргових зобов'язань на майнові права позичальника. Нагадаю, у травні парламент прийняв закон, згідно з яким банкам заборонялося позбавляти майна усіх боржників за іпотечними кредитами, що унеможливлювало збереження якісних кредитних портфелів і змушувало радикально переглядати резерви. Тепер банкірам пішли назустріч, оскільки вони мають право виселити із заставних квартир тільки злісних неплатників за кредитами, тобто тих, хто не пішов на реструктуризацію кредиту й затримує сплату відсотків більше, як на два місяці. Це не гарантує, що «погашаних кредитів» стане менше, але хто сьогодні вірить у гарантії? Реструктуризація — це мирний вихід з глухого кута, і вже тому вона необхідна. І дуже схоже, що цей закон став результатом компромісу між банкірами й законодавцями.

Олег ЛІСОВСЬКИЙ.
Мал. Миколи КАПУСТИ.

Цього року бюджет уже розікрали на 1 мільярд 520 мільйонів гривень

4 800 злочинів, пов'язаних з розкраданням бюджетних коштів, розкриті українською міліцією протягом перших п'яти місяців 2009-го року. В кожному п'ятому випадку йдеться про суму понад 100 тисяч гривень, у 202 випадках сума збитків становить більш як один мільйон. Такі цифри були оприлюднені на робочій нараді керівників обласних управлінь міліції, що відбулася у Львові. Й цифри ці, на жаль, на 50 відсотків більші, ніж зафіксовані у відповідні строки минулого року. Загальна сума завданих державі збитків, за порушеними справами МВС, становить 1 мільярд 520 мільйонів гривень. Міліція змогла накласти арешт лише на 756 мільйонів гривень. Решта коштів зникла з державної кишені. А те, що красти стали цинічніше та сміливіше, свідчить про безкарність, яка спонукає злочинців до повторення кримінальних схем.

Тепер кожен начальник обласного управління міліції зобов'язаний взяти під особистий моніторинг «подальшу долю» кожної справи від тисяч і більше вкрадених бюджетних коштів. Ясна річ, що міліції не можна втручатися в діяльність прокуратури та судів, однак, як наголошувалося на нараді, вона може широко інформувати громадськість про хід справ. Адже працівники органів внутрішніх справ щороку викривають близько трьох тисяч хабарників, з яких в судах отримують позбавлення волі лише 50 осіб. Завдання громадськості — допомогти, щоб більшість злочинців понесла заслужене покарання.

У скоєнні цьогорічних злочинів з розкрадання 1,5 мільярда гривень підозрюються 1 619 осіб. Так, із коштів, виділених на ліквідацію наслідків повені 2008 року в семи областях Західної України, розкрадено 28 мільйонів гривень. Показовою стала Тернопільська область, де порушено кримінальну справу стосовно посадових осіб відділу освіти Монастириської райдержадміністрації і

Нагороджені офіцери, які розкрили 10 найрезонансніших справ щодо розкрадання бюджетних коштів цього року.

приватного підприємства, які під час використання бюджетних коштів склали фіктивні акти виконаних робіт з добудови приміщення для початкових класів на суму 1,1 мільйона гривень. Виявлено 472 злочини, пов'язані з коштами, виділеними на капітальне будівництво доріг, лікарень, шкіл, дитячих садочків, і тут збитки становлять 68 мільйонів гривень.

— Боюсь, що це вершина айсберга загальної проблеми розкрадання коштів капітального будівництва, — зазначив міністр внутрішніх справ Юрій Луценко, — Мушу відверто сказати, що в більшості випадків справа «зав'язана» на управліннях капітального будівництва (УКБ) обласних держадміністрацій.

В окремих областях були створені цілі «конвертаційні центри» для відмивання бюджетних коштів. В Одесі міліція викрила начальника відділу податкової служби, який організував роботу фонду «Співдружність та партнерство», через котрий конвертувалися в готівку кошти всім бажаним підприєм-

цям. Зафіксований загальний піврічний обіг цього конвертаційного центру перевищує 270 мільйонів гривень...

Відзначився і Львів. Кримінальну справу проти директора ТзОВ «Верховина», який незаконно отримав право на реставрацію Вірменського собору у Львові, направили до суду. Директор ТОВ надав до УКБ неправдиві відомості про економічний стан підприємства. На підставі неправдивих даних підприємство визнали переможцем тендера на реставрацію та реконструкцію пам'ятки архітектури державного значення Вірменського собору. В результаті на рахунок ТзОВ було перераховано з державного бюджету 2,5 млн. грн.

10 найрезонансніших справ були не лише оприлюднені на нараді, а й працівники міліції, які викрили ці злочини, були нагороджені відзнакою МВС України. «Закон і честь» — така назва відзнаки, яку носитимуть тепер справжні офіцери міліції, що стоять на сторожі українського бюджету.

Ірина ЄГОРОВА.
Фото автора.

П'ять медалей з Парижа

Дві золоті й три срібні медалі здобули юні математики з Вінниці на Х математичному Кубку Європи, що проходив у Парижі. Вінницька команда, яка представляла нашу країну серед 42 учнівських колективів, здобула перше місце.

Золотими медалями нагороджені третьокласники Владислав Скомаровський та Михайло Кривошея, «Срібло» у п'ятикласників Ігоря Андреева, Андрія Сипка та учениці шостого класу Олени Мусійчук. Спеціальними кубками нагороджені восьмикласниця Марія Обертинська — за розв'язання найбільшої кількості задач з найвищим коефіцієнтом складності та десятикласниця Олена Супрун — за власний варіант вирішення одного із завдань, чим, до речі, неабияк здивувала членів Міжнародного

математичного комітету. Відзначено кожну з представниць слабкої статі. Одна з умов змагання — у команді має бути не менше двох дівчат, вінничани привезли у Париж трьох кращих учениць.

Формував команду вчитель Ігор Кривошея, він разом з «граючим тренером» — вчителькою Тетяною Збожинською є членами адміністративної ради Міжнародного математичного комітету. Ігор Кривошея подав своїм учням гарний приклад — разом з колегою із Бельгії розділив пер-

ше місце на математичному Кубку у змаганнях серед учителів.

«Ми не ставили перед дітьми завдання неодмінно здобути перемогу, — каже Тетяна Збожинська. — Бо вони й без того хвилювалися, бачила, як у деякого навіть руки тремтіли. Головне було дати їм можливість долучитися до європейського освітнього простору, поспілкуватися з ровесниками, показати себе і побачити, на що здатні порівняно з однолітками. А вони виявилися кращими! Не раз думаю, якби керівники нашої держави під час розв'язання проблем уміли відшукати найбільш вигірну стратегію і тактику, як це зробили наші юні математики, то шлях України до Європи був би набагато коротшим, ніж є нині».

Вінницькі математики отримали в Парижі низку запрошень

для участі в турнірах з математики, що відбудуться цього року в Канаді, Тунісі, Хорватії. Однак навряд чи їм вдасться відгукнутися хоча б на одну з пропозицій. Якби не допомога коштами Вінницьких облдержадміністрації та обласної держави, вони б і до Парижа не добралися. Зате привезли листа від Міжнародного математичного комітету на ім'я Президента України. Наша команда єдина, яку удостоїли такого листа-подяки з визнанням заслуг юних математиків. Саме завдяки успіху вінницьких математиків наступного року команда з нашої держави отримає запрошення на XI математичний Кубок Європи без попереднього кваліфікаційного відбору.

Віктор СКРИПНИК.

Вінниця.

Луганщина першою підписала контракт на квоти викидів парникових газів

На Луганщині підписано Угоду про співробітництво банку Fortis і ТОВ «Надра Луганщини» у напрямі скорочення викидів парникових газів. В Україні це перший проект спільного здійснення, визначений Кіотським протоколом. Угоду укладено за сприяння та участі Програми розвитку Організації Об'єднаних Націй (ПРООН) і Луганської обласної державної адміністрації.

У рамках Угоди реалізовуватиметься проект з утилізації звального газу на Луганському полігоні твердих побутових відходів у Олександрівську. В результаті цього планують значно скоротити викиди парникових газів, провести низку заходів для усунення і пом'якшення ефекту від цих викидів, поліпшити екологічну ситуацію. Крім того, реалізація проекту сприятиме

поліпшенню життя місцевого населення. Зокрема, йдеться про створення нових робочих місць, припинення поширення продуктів згоряння і неприємного запаху в результаті гниття відходів. У найближчі десять років з Олександрівського полігона ТПВ плановано вилучити й утилізувати близько 23 млн. куб. м метану.

Як було встановлено, з Олександрівського полігона можна вилучати до 600 куб. м біогазу на годину, а це, навіть якщо прийняти концентрацію метану в біогазі до 50 відсотків, — 300 куб. м чистого метану. А насправді концентрація метану трохи вища, отже, можна вилучати й значно більший обсяг метану. Під час реалізації проекту будуть використані прогресивні технології і найсучасніше обладнання. Отрима-

ний метан планується направляти як для вироблення електричної і теплової енергії, так і для заправлення автомобілів. За словами голови Луганської облдержадміністрації Олександра Антипова, для регіону проблема викиду парникових газів особливо актуальна. Адже промисловий комплекс створює високий рівень техногенного навантаження. За офіційними даними, на Луганщині щорічно утворюється майже чотири мільйони кубометрів твердих побутових відходів. Їх вивозять на 32 полігони. Планується, що ТОВ «Надра Луганщини» почне вилучення біогазу з Луганського звалища вже цього року.

Алла АНТИПОВА.

Луганськ.

Переписала роман Кальвіно пензлем і виставила в криниці

У Кам'янці-Подільському відкрито незвичну експозицію Юлії Табенської, котра працює в техніці колажу та бук-арту. Художниця створює власні книги, але вони існують лише в двох примірниках. Зокрема, дівчина «переписала» роман одного з найпопулярніших письменників сучасності Італо Кальвіно «Незримі міста». Колажі Юлії мають ті самі назви, що й розділи книги, і представляють міста, які начебто відвідав Марко Поло. Окрім серії «за Кальвіно», мисткиня демонструє ще й авторську «книгу», присвячену ювілею Гоголя. Остання має назву «Словарь малороссийских слов» — це нотатник письменника з малюнками та тлумаченням українських слів з «Вечорів на хуторі біля Диканьки». До слова, цей твір Юлія Табенська зробила на спеціальне замовлення для експозиції бук-арту в Москві на книжковому фестивалі та в музеї Гоголя.

Цікаво, що виставку облаштовано в... криниці. Колись вірменський купець Нарзес власним коштом спорудив її біля міської ратуші в Кам'янці. Вода виявилася солоною, непридатною для пиття, будова-ротонда століттями стояла без діла, аж поки її не подумалися використувувати як невелику мистецьку галерею. У травні тут дебютувала перша виставка — Алли Вострякової, майстра пластилінового «живопису». Нині криницею «заволоділа» Юлія Табенська. На підході нові вернісажі. Щоправда, в черзі стоять твори, які не дуже бояться вологості.

Літо в родинному колі — вперше в житті

Вісім дітей-сиріт Кам'янець-Подільського району проведуть літні канікули в родині. Хтось із благодійників зможе повезти свого маленького гостя й до моря чи в гори. Але, за словами голови райдержадміністрації Ростислава Яреми, важливіше інше: у справжню, повноцінну сім'ю сироти потраплять уперше. Тут їх оточать добром, милосердям, увагою, родинна атмосфера допоможе дітям сформувати уяву про справжнє людське щастя та в майбутньому створити власну гарну сім'ю. Влада сподівається, що мешканці району розберуть й інших безбатьківних на канікули.

Цьогоріч благодійники подарували дітям-сиротам, неповним та багатодітним родинам кілька будинків, допомогли з ремонтом осель, придбали для них понад сто одиниць побутової техніки. Нині в районі оголошено акцію зі збирання меблів для цієї категорії населення.

У флагоми освіти

країни зараховано Довжоцький навчально-виховний комплекс, що в Кам'янець-Подільському районі, який очолює Галина Мадич. Про це свідчить грамота Міністерства освіти й науки та Верховної Ради України. Ця школа першою в найбільшому районі нашої держави організувала освітній округ, що дало змогу здобувати якісні сучасні знання не тільки дітям Довжка, а й ближніх сіл, що є міцним фундаментом для майбутньої вищої освіти та здобуття обраних професій. Належно турбується про школу й місцева влада, створюючи гарні умови для праці учнів та педагогів. До речі, до цього списку потрапили лише три школи області.

Віра ШПИЛЬОВА.

Господарський суд Донецької області (Адреса: 83048, Україна, м. Донецьк, вул. Артема, 48) ухва-люю від 15.06.2009 р. порушив справу № 42/58Б про банкрутство Приватного підприємства «МІРФОС» (Поштова адреса: 87554, Україна, До-нецька обл., м. Маріуполь, вул. Бахмутська, 122. Юр. адреса: 87535, Україна, Донецька обл., м. Ма-ріуполь, пр. Ілліча, 141, код ЄДРПОУ 30073298, р/р 26001201308941 в філії ЗАО «ОТП Банк», До-нецьк, МФО 335775), та 15.06.2009 р. введено мо-раторій на задоволення вимог кредиторів. Розпо-рядником майна призначено арбітражного керую-чого Пилипенко Сергія Валентиновича, ліцензія серії АВ № 158473 (87500, Донецька обл., м. Ма-ріуполь, пр. Металургів, 25, кв. 81). Заяви креди-торів та санаторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Ухвалою господарського суду Запорізької об-ласті (69001, м. Запоріжжя, вул. Шаумяна, 4) від 29.05.2009 року порушено провадження у справі № 26/11/09 про банкрутство приватного під-приємства «УЗ-ПРОМ-ТОРГ» (70530, Запорізь-ка обл., Оріхівський район , смт. Комишуваха, вул. Б. Хмельницького, 84а/36, код ЄДРПОУ 35088419). Розпорядником майна призначено Домбровського Геннадія Миколайовича, ліцен-зія арбітражного керуючого серії АВ № 347390 від 25.02.2008 р. , адреса: 70200, Запорізька об-ласть, м. Гуляйполе, вул. Колгоспна, 123. Це оголошення дається з метою виявлення всіх кредиторів і можливих санаторів. Заяви креди-торів приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Донецької об-ласті (вул. Артема, 157, м. Донецьк, 83048) від 08.10.2008 р. порушена справа № 5/1366 про банкрутство Товариства з обмеженою відпові-дальністю «Промбрикет», м. Дружковка (вул. Леніна, буд. 41, кв. 109, м. Дружковка, Донець-ка область, 84205, код ЄДРПОУ 32617000). Пос-тановою Господарського суду Донецької облас-ті від 02.06.2009 р. ТОВ «Промбрикет», визнано банкрутом, відкрита ліквідаційна процедура. Ліквідатором по справі про банкрутство призна-чено арбітражного керуючого Р. О. Риганова (ліцензія арбітражного керуючого серії АВ № 456346 від 05.02.2009 р.), адреса: пр. Перемоги, 38, м. Горлівка, Донецька область, 84626.
Тел./факс 8 (0624) 55-32-19.

Ухвалою господарського суду Донецької області (83048, м. Донецьк, вул. Артема, 157) від 25.05.2009 р. порушено провадження у справі № 42/50Б про банкрутство Приватного підприємства «Фірма «Хелп» (код ЄДРПОУ 30797374, юридична адреса: 83086, м. Донецьк, пр. П. Комунарів, буд. 7, п/р 26000054975244 в КРУ ЗАТ КБ «ПриватБанк», м. Сімферополь, МФО 384436), введено мораторій на задоволення вимог кредиторів. Розпорядником май-на призначено арбітражного керуючого Селевко Дмитра Олексійовича, ліцензія АБ № 271538, пош-това адреса: 50027, м. Кривий Ріг, а/с 1230, тел. (056) 401-40-72, (067) 955-48-35.

Заяви кредиторів з вимогами до боржника приймаються протягом тридцяти днів з дня публікації оголошення.

Ліквідаційна комісія ЗАТ «АО «Сільгосптехніка» (код 03755839,
Полтавська обл., смт. Диканька, вул. Лісна, 9) повідомляє, що 14 липня 2009 року з 14-ї до 17-ї години акціонерам проводитиметься виплата коштів, що залишилися після задоволення ви-мог кредиторів. Для отримання коштів мати при собі паспорт та оригінал довідки про присвоєн-ня ідентифікаційного номера. У разі нез'явлен-ня акціонерів, залишок коштів на рахунку буде спрямовано на оплату роботи ліквідкомісії.
Довідки за тел. (0532) 50-34-58.

Ухвалою господарського суду Хмельницької об-ласті (29000, м. Хмельницький, майдан Незалежнос-ті, 1) від 16.03.2009 р. порушено провадження у справі № 17\56-Б про банкрутство товариства з об-меженою відповідальністю «Телекомпанія «ТОН-АРТ», 29000, м. Хмельницький, вул. Трудова, 25 , п/р 26009301210127 в філії Хмельницького цен-трального відділення «Промінвестбанку», МФО 315278, код ЄДРПОУ 21316888. Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Шишкі-на Сергія Вікторовича, ліцензія Міністерства еконо-міки та з питань європейської інтеграції України, серія АВ № 158284 від 16.10.2006 р. (29016, м. Хмельницький, вул. Інститутська, 17/3, к. 47). Зая-ви кредиторів та осіб, які виявили бажання взяти участь у санації боржника приймаються протягом тридцяти днів від дня опублікування оголошення.

Ухвалою Господарського суду Сумської облас-ті (40030, м. Суми, пр-т Шевченка, 18/1) по спра-ві № 7/68-09 від 13 квітня 2009 р. порушено про-вадження у справі про банкрутство стосовно Приватного виробничого комерційного малого підприємства «НАСА» (код ЄДРПОУ 14014342, п/р № 2600104300332 в СФ ТОВ «Укрпромбанк», МФО 337513, юридична адреса: 40000, м. Суми, вул. Пролетарська, 69). Розпорядником майна призначено арбітражного керуючого Чупруна Єв-гена Вікторовича (ліцензія серія АВ № 347189 від 05 вересня 2007 р. адреса: м. Суми, вул. Петро-павлівська, 74, к. 49А). Письмові заяви з вимога-ми до боржника, а також документами, що їх під-тверджують приймаються протягом 30 днів з дня опублікування даного оголошення.

УНІВЕРСАЛЬНА БІРЖА "ЦЕНТРАЛЬНА" повідомляє про проведення аукціону із продажу майна, що перебуває в господарському віданні Державного підприємства "Науково-виробничий комплекс "Фотоприлад", який призначено на "29" липня 2009 р.

Номер лоту	№1	№2	№3
Найменування об'єкту продажу	склад "Орск" (літ. Б-1)	корпус виробничий №3 (літ. Б-V) з підвалом (літ. пд)	корпус №4 (літ.А-2) з тамбуром (літ.а)
Відомості про майно	1-поверхова будівля із сендвіч панелей з вмонтованою кран-балкою, 2001 року побудови. Площа приміщень 880,3кв.м, висота приміщень 7,3 м Системи водо-постачання та каналі-зації відсутні, але є можливість їх проведення від комунікацій підприємства "Фотоприлад" Стан будівлі задовільний.	4-поверхова панельна будівля з підвалом та надбудовою технічних приміщень 1972 року побудови. Площа приміщень 11728,9 кв.м. Є всі комунікації. Стан будівлі задовільний	2-поверхова цегляна будівля з тамбуром, 1953 року побудови. Площа приміщень 914,3 кв.м. Є всі комунікації. Стан задовільний, потребує ремонту.
Адреса об'єкта продажу	м. Черкаси, вул.. Ак. Корольова,23	м. Черкаси, вул.. Б.Вишневецького,85	м. Черкаси, вул.. Б.Вишневецького,85
	Покупець самостійно вирішує питання відведення земельної ділянки під об'єктом продажу в установленому законодавством України порядку		
Первісна вартість, грн.	233'699,34 (двісті тридцять три тисячі шістсот дев'яносто дев'ять) гривень 34 коп	3'870'980,07 (три мільйони вісімсот сімдесят тисяч дев'ятсот вісімдесят) гривень 07 коп.	159'623,61 (сто п'ятдесят дев'ять тисяч шістсот двадцять три) гривні 61 коп.
Сума зносу, грн.	69'820,26 (шістдесят дев'ять тисяч вісімсот двадцять) гривень 26 коп	2'163'646,35 (два мільйони сто шістдесят три тисячі шістсот сорок шість) гривень 35 коп.	108'384,51 (сто вісім тисяч триста вісімдесят чотири) гривні 61 коп
Фіксовані умови продажу	Використання об'єктів продажу визначається покупцем за погодженням з місцевими органами влади. Виконувати вимоги Закону України "Про архітектурну діяльність". Оформити право користування земельною ділянкою згідно з чинним законодавством. Зміну та реконструкцію систем тепло-, водо- та електропостачання проводити за згодою з експлуатаційними організаціями та ДП НВК "Фотоприлад".Розрахунок грошовими коштами		
Початкова вартість продажу майна	1'355'500,0 (один мільйон триста п'ятдесят п'ять тисяч п'ятсот) грн. та ПДВ-271'100,0 (двісті сімдесят одна тисяча сто) грн.. разом 1'626'600,0 (один мільйон шістсот двадцять шість тисяч шістсот) грн..	25'387'200,0 (двадцять п'ять мільйонів триста вісімдесят сім тисяч двісті) грн.. та ПДВ-5'077'440,0 (п'ять мільйонів сімдесят сім тисяч чотириста сорок) грн. разом 30'464'640,0 (тридцять мільйонів чотириста шістдесят чотири тисячі шістсот сорок) грн.	2'059'200,0 (два мільйони п'ятдесят дев'ять тисяч двісті) грн. та ПДВ-411'840,0 (чотириста одинадцять тисяч вісімсот сорок) грн., разом 2'471'040,0 (два мільйони чотириста сімдесят одна тисяча сорок) грн.
Гарантійний внесок	162'660,0 (сто шістдесят дві тисячі шістсот шістдесят) грн..	3'046'464,0 (три мільйони сорок шість тисяч чотириста шістдесят чотири) грн	247'104,0 (двісті сорок сім тисяч сто чотири) грн.

Реєстраційний внесок - 17,0 (сімнадцять) грн..
Ознайомитись з об'єктом продажу та отримати додаткову інформацію можна щодня з 9:00 до 17:00 (крім суботи, неділі і святкових днів)за адресою:

м. Черкаси, вул.. Ак. Корольова,23, т. 8 (0472)36-03-08, 37-03-07	м. Черкаси, вул.. Б.Вишневецького,85 т. 8 (0472)36-03-08, 37-03-07	м. Черкаси, вул. Б.Вишневецького,85 т. 8 (0472)36-03-08, 37-03-07
---	--	---

Гарантійні та реєстраційні внески перераховуються на рахунок Універсальної біржі "Центральна" №26004106113 в ВАТ "Райффайзен банк "Аваль" м. Київ, МФО 380805, код 30323624.
Прийняття заяв закінчується 23 липня 2009 р., о 17:00.
Час та місце проведення аукціону:об 11:00 29 липня 2009 р за адресою: Чер-каська обл., м. Сміла, вул. Леніна,60. Початок реєстрації учасників аукціону 29 лип-ня 2009 р., з 10:30 до 11:00.

Повідомляємо про реорганізацію шляхом приєднання Приват-ного акціонерного товариства "Сведбанк Інвест" (ідентифікацій-ний код - 21658672, юридична адреса 01001, м. Київ, вул. Шота Руставелі, 16, адреса для листування, інформації: 01004, м. Київ, вул. Крутий узвіз, 7) до Публічного акціонерного товариства "Сведбанк". Рішення прийнято Загальними зборами акціонерів 15.06.2009 року в м. Києві по вул. Шота Руставелі, 16. 16.06.2009 року до Національного банку України подано пакет документів для отримання дозволу Національного банку України на реоргані-зацію. Заяви кредиторів будуть прийматися протягом 2 місяців піс-ля погодження Національним банком України плану реорганізації та публікації повідомлення спеціально уповноваженим органом з питань державної реєстрації в спеціалізованому друкованому засо-бі масової інформації у письмовому вигляді за місцем знаходжен-ня Комісії для проведення реорганізації Приватного акціонерного товариства "Сведбанк Інвест" (01004, м. Київ, вул. Крутий узвіз, 7).
Правління АТ "Сведбанк Інвест" (приватне)

Викрадено наступні оригінали документів ВАТ «Завод залізобетонних конструкцій №1 (код за ЄДРПОУ 04012276; адреса: 01013, м. Київ, вул. Будіндустрії, 5):
1. Статут, зареєстрований Голосівською РДА в м. Києві 12 грудня 2007 р., номер запису 10681050003014624.
2. Чисті бланки векселів, що належать ВАТ «Завод залізобетон-них конструкцій № 1» серії АА за номерами — № 0056124, № 0056125, № 0056126, № 0056127, № 0056128, № 1534582, № 1534583, № 1534584, № 1534585, № 1534586, № 1534587, № 1534588, № 1534589, № 1534590.
3. Векселі, векселедавцем яких є ВАТ «Завод залізобетонних конструкцій №1» серії АА — № 0855139 від 02.06.2008 за номі-нальною вартістю 1350000,00 грн., № 0855140 від 10.05.2008 за но-мінальною вартістю 1000000,00 грн., № 0855141 від 10.05.2008 за номінальною вартістю 1000000,00 грн., № 1534566 від 10.05.2008 за номінальною вартістю 1498000,00 грн., № 1534570 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534574 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534575 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534576 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 1000000,00 грн., № 1534573 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 500000,00 грн., № 1534567 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534568 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534569 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 2000000,00 грн., № 1534572 від 24.10.2008 за номінальною вартістю 500000,00 грн.
4. Векселів, векселедавцем яких є ТОВ «Будівельна компанія «Універсал» (код за ЄДРПОУ 33935560) — від 19.04.2007 за номі-нальною вартістю 1000000,00 грн., від 19.04.2007 за номінальною вартістю 500000,00 грн.
В зв'язку з викраденням вищезазначених документів з 19 чер-вня 2009 року **ВВАЖАТИ ЇХ НЕДІЙСНИМИ.**

Постановою Господарського суду Київської об-ласті (01032, Київ, вул. Комінтерну, 16) від 17.06.2009 р. у справі № Б3/220-08/11 товариство з обмеженою відповідальністю «Торгова компанія ФРЕГАТ» (м. Боярка, вул. 40 років Жовтня, 36; код ЄДРПОУ: 34703049; р/р 260060011087 в АТ «Банк Велес» Киє-ва, МФО 322799) визнано банкрутом, відкрито лікві-даційну процедуру та ліквідатором призначено Тowa-риство з обмеженою відповідальністю «Легран-Фі-нанс-Україна» (01024, Київ-24, а/с 82, код ЄДРПОУ 33742993). Заяви кредиторів приймаються протягом 30 днів з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду м. Києва (01030, м. Київ, вул. Хмельницького, 44-Б) від 09.06.2009 р. по справі № 44/307-6 визнано бан-крутом товариство з обмеженою відповідальніс-тю «СТАФТ» (код ЄДРПОУ 34585458, 03115, м. Київ, пл. Святошинська, 1, к. 272, п/р № 260092154 в філії АБ «Полтава-Банк» м. Київ, МФО 322562), відкрита ліквідаційна процедура, ліквідатором призначений Кондра Євген Юрійо-вич (03150, м. Київ, а/с 457, ліцензія АВ № 347230). Претензії кредиторів приймаються про-тягом місяця з дня публікації оголошення.

Постановою Господарського суду міста Киє-ва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, буд. 44-Б) від 28.05.2009 р. у справі № 43/421 Тowa-риство з обмеженою відповідальністю «Рембуд-постач» (ідентифікаційний код -31308212; 02660, м. Київ, пр. Визволителів, буд. 19-А) виз-нано банкрутом і відкрита ліквідаційна проце-дура. Ліквідатором призначено арбітражного ке-руючого Сніжко Олександра Юрійовича (ліцен-зія Міністерства економіки України Серія АБ № 176155 від 02.08.2005 р.), 03127, м. Київ, пр. 40-річчя Жовтня, буд. 126, корп. 3, кв. 18.

ЗАТ "СК "Альфа Страхування" повідомляє, що поліси страхування ОСЦПВ серії ВВ №№: 5888239; 5888240; 5885494-5885496;5 885498; 5885516-5885525; 5885553; 5885554; 5885564-5885567; 5880371-5880374; 5880729; 5883538 та спец. знаки до полісів ОСЦПВ серії СН №№: 960475; 960482; 960487; 960489; 960494; 960497-960508; 960511; 960514; 960564-960567; 963239; 963240; 823372-823374; 823378; 823727;823733; 823738;956302;956313; 956314; 956338;956339; 956363; 957176; 957764; 958532; 958534; 963682; 963933; 963944; 963947 втрачені та вважаються недійсними.

Постановою господарського суду міста Києва (01030, м. Київ, вул. Б. Хмельницького, 44-Б) по справі № 15/237-6 від 28.05.2009 р., Товариство з обмеженою відпо-відальністю «Смольний Буян» (01135, м. Київ, вул. Песте-ля, 15, код 31514892, р/р 26009014760088 у КФ АКІБ «Ук-рСиббанк», МФО 300733) визнано банкрутом та відкрита ліквідаційна процедура. Постановою від 28.05.2009 р., лік-відатором банку призначено арбітражного керуючого Гусара І. О. (Ліцензія серії АВ № 307316 від 06.03.2007 р.), поштова адреса: 01030, Київ, а/с 29.

Вважати не дійсним втрачене свідоцтво про право власності на нерухоме майно серія САА № 893072 Товариства з обмеженою діяльністю «A&J молоко» код 26364780 за юридичною ад-ресою: 67700, Одеська область, м. Б-Дністров-ський, вул. Ізмаїльська, 114, зареєстрованого за рішенням № 28 від 22.01.2004 р. виконко-мом Б-Дністровської міської ради Одеської області.

Господарський суд Хмельницької області (29000, м. Хмельницький, Майдан Незалежності, 1) Поста-новово від 01 червня 2009 року по справі № 2/17/97-Б визнав банкрутом СТОВ «Хлібодар» код ЄДРПОУ 21331111 (с. Ясківці, Деражнянського району, Хмельницької області) та відкрив ліквідаційну про-цедуру . Ліквідатором призначено Білика Володи-мира Анатолійовича, (ліцензія АБ № 271791 від 06.05.2006 року), (31100, Хмельницька область, м. Старокостянтинів, вул. Попова, 15/63).

Господарський суд Харківської області (61022, м. Харків, пл. Свободи, 5, Держпром, 8 під.) поста-новово від 10.06.2009 р. по справі № Б-24/57-09 визнав банкрутом товариство з обмеженою від-повідальністю "НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІД-ПРИЄМСТВО "КОМУНАЛЬНИК" (61050, м. Харків, вул. Військова, 37; код ЄДРПОУ 22622280, п/р 260032017014 в АКРБ "Регіон-банк", м. Харків, МФО 351254).
Ліквідатором ТОВ "НАУКОВО-ВИРОБНИЧЕ ПІДПРИЄМСТВО "КОМУНАЛЬНИК" призна-чено арбітражного керуючого Паркулаба Володи-мира Григоровича (ліцензія АВ № 307498 від 25.05.07 р.; 61003, м. Харків, вул. Університет-ська, 9).

Постановою Господарського суду Луган-ської області від 05.11.08 р. по справі № 21/906 відкрите акціонерне товариство «Стаханов-ський «Агропостач», юридична адреса: Луган-ська обл., м. Стаханов, вул. Можайського, ідентифікаційний код 00913924 визнане бан-крутом та відкрито ліквідаційну процедуру.
Ліквідатором банкрута призначено арбіт-ражного керуючого Мельничука О. М., що мешкає: 94214, Луганська область, м. Ал-чевськ, вул. Сарматська, буд. 30, кв. 16 (ліцен-зія АВ № 158345 від 26.10.06 р.).
Вимоги кредиторів приймаються протягом місяця з дня опублікування оголошення.

Звіт про діяльність Фонду гарантування вкладів фізичних осіб за 2008 р.

Підприємство	Фонд гарантування вкладів фізичних осіб	Дата (рік, місяць, число)	2009 01 01	Коди	01 01
Територія		за ЄДРПОУ	21708816		
Форма власності		за КОАТУУ	80391		
Орган державного управління	Загальнодержавна	за КФВ	31		
Галузь (вид діяльності)	Фінансово-кредитна	за СПОДУ	6134		
Вид економічної діяльності		за ЗКІ НГ	96190		
Одиниця виміру: тис.грн.		за КВЕД	75.11.1		
Адреса	м. Київ, вул.Ярославів Вал, 32А	Контрольна сума			

БАЛАНС на 31 грудня 2008 р.			
АКТИВ	Форма N1	Код за ДКУД	1801001
Код рядка	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Необоротні активи			
Нематеріальні активи:			
залишкова вартість	010	59	5
первісна вартість	011	585	587
накопичена амортизація	012	(526)	(582)
Незавершене будівництво	020		
Основні засоби:			
залишкова вартість	030	267	327
первісна вартість	031	2238	2 327
знос	032	(1971)	(2000)
Довгострокові біологічні активи:			
справедлива (залишкова) вартість	035		
первісна вартість	036		
накопичена амортизація	037		
Довгострокові фінансові інвестиції:			
які обліковуються за методом участі в капіталі інших підприємств	040		
інші фінансові інвестиції	045	1317578	2 623 975
Довгострокова дебіторська заборгованість			
справедлива (залишкова) вартість	050	195	171
інвестиційної нерухомості	055		
Первісна вартість інвестиційної нерухомості	056		
Знос інвестиційної нерухомості	057		
Відстрочені податкові активи	060		
Гудвіл	065		
Інші необоротні активи	070		
Усього за розділом I	080	1318099	2 624 478
II. Оборотні активи			
Виробничі запаси	100	67	71
Поточні біологічні активи	110		
Незавершене виробництво	120		
Готова продукція	130		
Товари	140		
Векселі одержані	150		
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги:			
чиста реалізаційна вартість	160		
первісна вартість	161		
резерв сумнівних боргів	162		
Дебіторська заборгованість за розрахунками:			
з бюджетом	170		
за виданими авансами	180	10	3
з нарахованих доходів	190	142151	219607
із внутрішніх розрахунків	200		
Інша поточна дебіторська заборгованість	210	1152	265
Поточні фінансові інвестиції	220		336848
Грошові кошти та їх еквіваленти:			
в національній валюті	230	17970	26504
в іноземній валюті	240		
Інші оборотні активи	250		
Усього за розділом II	260	11	16
Усього за розділом II	270	1613314	583314
Витрати майбутніх періодів	280	8865	8210
IV.Необоротні активи та групи вибуття			
БАЛАНС	280	1488325	3216002
ПАСИВ	Код рядка	На початок року	На кінець звітного періоду
1	2	3	4
I. Власний капітал			
Статутний капітал	300		
Пайовий капітал	310		
Додатковий вкладений капітал	320		
Інший додатковий капітал	330		
Резервний капітал	340		
Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)	350		
Неоплачений капітал	360		
Вилучений капітал	370		
Усього за розділом I	380		
II. Забезпечення наступних витрат і платежів			
Забезпечення виплат персоналу	400		
Інші забезпечення	410		
Цільове фінансування	420	1479475	3207809
Усього за розділом II	430	1479475	3207809
III. Довгострокові зобов'язання			
Довгострокові кредити банків	440		
Інші довгострокові фінансові зобов'язання	450		
Відстрочені податкові зобов'язання	460		
Інші довгострокові зобов'язання	470		
Усього за розділом III	480		
IV. Поточні зобов'язання			
Короткострокові кредити банків	500		
* Поточна заборгованість за довгостроковими зобов'язаннями	510		
Векселі видані	520		
Кредиторська заборгованість за товари, роботи, послуги	530		
Поточні зобов'язання за розрахунками:			
з одержаних авансів	540		
з бюджетом	550		
з позабюджетних платежів	560		
зі страхування	570		
з оплати праці	580		
з учасниками	590		
із внутрішніх розрахунків	600		
Інші поточні зобов'язання	610	8849	8193
Усього за розділом IV	620	8850	8193
V. Доходи майбутніх періодів	630		
БАЛАНС	640	1488325	3216002

Звіт про фінансові результати за 2008 рік			
Форма N2		Код за ДКУД	1801001
I. Фінансові результати			
Стаття	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)			
	010		
Податок на додану вартість	015		
	020		
	025		
Інші вирахування з доходу	030		
Чистий доход (виручка) від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг)	035		
Собівартість реалізованої продукції (товарів, робіт, послуг)	040		
Валовий :			
прибуток	050		
збиток	055		
Інші операційні доходи	060	281302	116382
Адміністративні витрати	070	15586	10742
Витрати на збут	080		
Інші операційні витрати	090	265716	105640
Фінансові результати від операційної діяльності :			
прибуток	100	0	0
збиток	105		
Доход від участі в капіталі	110		
Інші фінансові доходи	120	168396	88422
Інші доходи	130	33022	
Фінансові витрати	140	14025	8002
Втрати від участі в капіталі	150		
Інші витрати	160	33056	1
Фінансові результати від звичайної діяльності до оподаткування:			
прибуток	170	154337	80419
збиток	175		
Податок на прибуток від звичайної діяльності	180		0
Фінансові результати від звичайної діяльності :			
прибуток	190	154337	80419
збиток	195		
Надзвичайні :			
доходи	200		
витрати	205		
Податки з надзвичайного прибутку	210		
Чистий :			
прибуток	220	154337	80419
збиток	225		

II. Елементи операційних витрат			
Найменування показника	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4
Матеріальні затрати			
	230	99	76
Витрати на оплату праці	240	7970	4695
Відрахування на соціальні заходи	250	1702	1161
Амортизація	260	95	160
Інші операційні витрати	270	271436	110290
Разом	280	281302	116382
III.Розрахунок показників прибутковості акцій			
Назва статті	Код рядка	За звітний період	За попередній період
1	2	3	4

Середньорічна кількість простих акцій	300		
Скоригована середньорічна кількість простих акцій	310		
Чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	320		
Скоригований чистий прибуток, що припадає на одну просту акцію	330		
Дивіденди на одну просту акцію	340		

Звіт про рух грошових коштів за 2008 р.					
Стаття	Форма N3 Код	За звітний період		Код за ДКУД За попередній період	
		Надходження	Видаток	Надходження	Видаток
1	2	3	4	3	4
I. Рух коштів у результаті операційної діяльності					
Прибуток (збиток) від звичайної діяльності					
до оподаткування	010	154 337		80 419	
Коригування на :					
амортизацію необоротних активів	020	95	X	160	X
збільшення (зменшення) забезпечень збиток (прибуток) від неріалізованих курсових різниць	030	1 573 997		437 887	
збиток (прибуток) від неопераційної діяльності	040				
Витрати на сплату відсотків	050		168 362	88 422	
Прибуток (збиток) від операційної діяльності	060	14 025	X	8 002	X
до зміни в чистих оборотних активах					
Зменшення (збільшення): оборотних активів	070	1 574 092		438 046	
витрат майбутніх періодів	080		76 571	49 942	
Збільшення (зменшення): поточних зобов'язань	090	655		5 353	
дохідів майбутніх періодів	100		657	5 352	
Грошові кошти від операційної діяльності	110				
Сплачені : відсотки"	120	1 497 519		388 103	
податки на прибуток	130	X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	140	X		X	0
Рух коштів від надзвичайних подій	150	1 497 519		388 103	
Чистий рух коштів від операційної діяльності	160				
	170	1 497 519		388 103	
II. Рух коштів у результаті інвестиційної діяльності					
Реалізація : фінансових інвестицій"	180	33 022	X		X
необоротних активів	190		X		X
майнових комплексів	200		X		X
Отримано : відсотки"	210	156 024	X	87 730	X
дивіденди	220		X		X
Інші надходження	230	278 568	X	1 650 362	X
Придбання : фінансових інвестицій"	240		1 956 465	X 2 117 849	
необоротних активів	250	X	101	X	18
майнових комплексів	260	X		X	
Інші платежі	270	X	33	X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	280		1 488 985	379 775	
Рух коштів від надзвичайних подій	290				
Чистий рух коштів від інвестиційної діяльності	300		1 488 985	379 775	
III. Рух коштів у результаті фінансової діяльності					
Надходження власного капіталу	310		X		X
Отримані позики	320		X		X
Інші надходження	330		X		X
Погашення позик	340	X		X	
Сплачені дивіденди	350	X		X	
Інші платежі	360	X		X	
Чистий рух коштів до надзвичайних подій	370				
Рух коштів від надзвичайних подій	380				
Чистий рух коштів від фінансової діяльності	390				
Чистий рух коштів за звітний період	400	8 534		8 328	
Залишок коштів на початок року	410	17 970	X	9 642	X
Вплив зміни валютних курсів на залишок коштів	420				
Залишок коштів на кінець звітного періоду	430	26 504	X	17 970	X

III. Капітальні інвестиції			
Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року
1	2	3	4
Капітальне будівництво			
Придбання (виготовлення) основних засобів	280		
Придбання (виготовлення) інших необоротних матеріальних активів	290	93	
Придбання (створення) нематеріальних активів	300		
Придбання (вирощування) довгострокових біологічних активів	310	8	
Інші	320		
Разом	340	101	

З рядка 340 графа 3 капітальні інвестиції в інвестиційну нерухомість (341) фінансові витрати, включені до капітальних інвестицій (342)

IV. Фінансові інвестиції				
Найменування показника	Код рядка	За рік	На кінець року	
			довго-строкові	поточні
1	2	3	4	5

A. Фінансові інвестиції за методом участі в капіталі в:				
асоційовані підприємства	350			
дочірні підприємства	360			
спільну діяльність	370			
Б. Інші фінансові інвестиції в:				
частки і паї у статутному капіталі інших підприємств	380			
акцій	390			
облігації	400	1 951 251	2 623 975	336 848
інші	410			
Разом (розд. А + розд. Б)	420	1 951 251	2 623 975	336 848
З рядка 045 графа 4 Балансу				
Інші довгострокові фінансові інвестиції відображені:				
за собівартістю	(421)			
за справедливою вартістю	(422)			
за амортизованою собівартістю	(423)	2 623 975		
З рядка 220 графа 4 Балансу				
Поточні фінансові інвестиції відображені:				
за собівартістю	(424)			
за справедливою вартістю	(425)			
за амортизованою собівартістю	(426)	336 848		

ЗАКІНЧЕННЯ НА 14—15-Й СТОР.

ПОЧАТОК НА 13-Й СТОР.

Групи нематеріальних активів	II. Основні засоби																		
	Код рядка	Залишок на початок року		Надійшло за рік	Переоцінка (дооцінка +, уцінка -)		Вибуло за рік	Нараховано		Втрати від зменшення корисності	Інші зміни за рік		Залишок на кінець року	у тому числі					
		первісна (переоцінена) вартість	знос		первісної (переоціненої) вартості	зносу		первісна (переоцінена) вартість	знос		амортизації за рік	первісної (переоціненої) вартості		зносу	первісна (переоцінена) вартість	знос	одержані за фінансовою орендою	передані в оперативну оренду	
																		первісна (пере- оцінена) вартість	знос
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17	18	19	
Земельні ділянки	100																		
Інвестиційна нерухомість	105																		
Капітальні витрати на поліпшення земель	110																		
Будинки, споруди																			
та передавальні пристрої	120																		
Машини та обладнання	130	1186	1031	89					24				1275	1055					
Транспортні засоби	140	338	304										338	304					
Інструменти, прилади, інвентар (меблі)	150	590	513	4					9				594	522					
Тварини	160																		
Багаторічні насадження	170																		
Інші основні засоби	180																		
Бібліотечні фонди	190	9	9										9	9					
Малоцінні необоротні матеріальні активи	200	115	114				4		4				111	110					
Тимчасові (нетитульні) споруди	210																		
Природні ресурси	220																		
Інвентарна тара	230																		
Предмети прокату	240																		
Інші необоротні матеріальні активи	250																		
Разом	260	2238	1971	93			4		4	33			2327	2000					
3 рядка 260 графа 14		вартість основних засобів, щодо яких існують передбачені чинним законодавством обмеження права власності вартість оформлених у заставу основних засобів залишкова вартість основних засобів, що тимчасово не використовуються (консервація, реконструкція тощо) первісна (переоцінена) вартість повністю амортизованих основних засобів основні засоби орендованих цілісних майнових комплексів вартість основних засобів, призначених для продажу залишкова вартість основних засобів, утрачених унаслідок надзвичайних подій вартість основних засобів, придбаних за рахунок цільового фінансування Вартість основних засобів, що взяті в операційну оренду знос основних засобів, щодо яких існують обмеження права власності вартість інвестиційної нерухомості, оціненої за справедливою вартістю															(261) (262) (263) (264) (2641) (265) (2651) (266) (267) (268) (269)	2035	
3 рядка 260 графа 8																			
3 рядка 260 графа 5																			
3 рядка 260 графа 15																			
3 рядка 105 графа 14																			

VII. Забезпечення і резерви								
Види забезпечень і резервів	Код рядка	Залишок на початок року	Збільшення за звітний рік		Використано у звітному році	Сторновано невикористану суму у звітному році	Сума очікуваного відшкодування витрат іншою стороною, що врахована при оцінці забезпечення	Залишок на кінець року
			нараховано (створено)	додаткові відрахування				
1	2	3	4	5	6	7	8	9
Забезпечення на виплату відпусток працівникам	710							
Забезпечення наступних витрат на додаткове пенсійне забезпечення	720							
Забезпечення наступних витрат на виконання гарантійних зобов'язань	730							
Забезпечення наступних витрат на реструктуризацію	740							
Забезпечення наступних витрат на виконання зобов'язань щодо обтяжливих контрактів	750							
	760							
	770							
Резерв сумнівних боргів	775							
Разом	780							

VIII. Запаси					
Найменування показника	Код рядка	Балансова вартість на кінець року	Переоцінка за рік		
			збільшення чистої вартості реалізації*	уцінка	
1	2	3	4	5	
Сировина і матеріали	800	66			
Купівельні напівфабрикати та комплектуючі вироби	810				
Паливо	820	2			
Тара і тарні матеріали	830				
Будівельні матеріали	840				
Запасні частини	850				
Матеріали сільськогосподарського призначення	860				
Поточні біологічні активи	870				
Малоцінні та швидкозношувані предмети	880	3			
Незавершене виробництво	890				
Готова продукція	900				
Товари	910				
Разом	920	71			
3 рядка 920 графа 3		Балансова вартість запасів: відображених за чистою вартістю реалізації переданих у переробку оформлених в заставу переданих на комісію			(921) (922) (923) (924) (925) (926)
Активи на відповідальному зберіганні (позабалансовий рахунок 02)					
3 рядка 275 графа 4		Балансу запаси, призначені для продажу			
* визначається за п. 28 Положення (стандарту) бухгалтерського обліку 9 "Запаси".					

XI. Будівельні контракти			XII. Податок на прибуток		
Найменування показника	Код рядка	Сума	Найменування показника	Код рядка	Сума
Дохід за будівельними контрактами за звітний рік	1110		Поточний податок на прибуток	1210	
Заборгованість на кінець звітного року:			Відстрочені податкові активи:	1220	
валова замовників			на початок звітного року		
валова замовникам	1120		на кінець звітного року	1225	
з авансів отриманих	1130		Відстрочені податкові зобов'язання:	1230	
Сума затриманих коштів на кінець року	1140		на початок звітного року		
Вартість виконаних субпідрядниками робіт за незавершеними будівельними контрактами	1150		на кінець звітного року	1235	
			Включено до Звіту про фінансові результати – усього	1240	
			у тому числі:	1241	
			поточний податок на прибуток		
			зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1242	
			збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1243	
			Відображено у складі власного капіталу – усього	1250	
			у тому числі:	1251	
			поточний податок на прибуток		
			зменшення (збільшення) відстрочених податкових активів	1252	
			збільшення (зменшення) відстрочених податкових зобов'язань	1253	

XIV. Біологічні активи																
Групи біологічних активів	Код рядка	Обліковуються за первісною вартістю								Обліковуються за справедливою вартістю						
		залишок на початок року		Надійшло за рік	Вибуло за рік		нараховано амортизації за рік	втрати від зменшення корисності	вигоди від відновлення корисності	залишок на кінець року		залишок на кінець року	надійшло за рік	зміни вартості за рік	вибуло за рік	залишок на кінець року
		первісна вартість	накопичена амортизація		первісна вартість	накопичена амортизація				первісна вартість	накопичена амортизація					
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11	12	13	14	15	16	17
"Довгострокові біологічні активи – усього"	1410															
в тому числі:	1411															
продуктивна худоба	1412															
багаторічні насадження	1413															
	1414															
інші довгострокові біологічні активи	1415															
"Поточні біологічні активи – усього"	1420		X			X	X				X					
в тому числі:																
тварини на вирощуванні та відгодівлі	1421		X			X	X				X					
біологічні активи в стані біологічних перетворень (крім тварин на вирощуванні та відгодівлі)	1422		X			X	X				X					
	1423		X			X	X				X					
інші поточні біологічні активи	1424		X			X	X				X					
Разом	1430															
3 рядка 1430 графа 5 і графа 14		вартість біологічних активів, придбаних за рахунок цільового фінансування										(1431)				
3 рядка 1430 графа 6 і графа 16		залишкова вартість довгострокових біологічних активів, первісна вартість поточних біологічних активів і справедлива вартість біологічних активів, утрачених унаслідок надзвичайних подій										(1432)				
3 рядка 1430 графа 11 і графа 17		балансова вартість біологічних активів, щодо яких існують передбачені законодавством обмеження права власності										(1433)				

ЗАКІНЧЕННЯ НА 15-Й СТОР.

V. Доходи і витрати			
Найменування показника	Код рядка	Доходи	Витрати
1	2	3	4
A. Інші операційні доходи і витрати	440		
Операційна оренда активів			
Операційна курсова різниця	450		
Реалізація інших оборотних активів	460		
Штрафи, пені, неустойки	470		
Утримання об'єктів житлово-комунального і соціально-культурного призначення	480		
Інші операційні доходи і витрати у тому числі:	490	281 302	265 716
відрахування до резерву сумнівних боргів	491	X	
непродуктивні витрати і втрати	492	X	
Б. Доходи і втрати від участі в капіталі за інвестиціями в:	500		
асоційовані підприємства			
дочірні підприємства	510		
спільну діяльність	520		
В. Інші фінансові доходи і витрати	530		X
Дивіденди			
Проценти	540	X	
Фінансова оренда активів	550		
Інші фінансові доходи і витрати	560	168 396	14 025
Г. Інші доходи і витрати	570	33 022	33 056
Реалізація фінансових інвестицій			
Доходи від об'єднання підприємств	580		
Результат оцінки корисності	590		
Неопераційна курсова різниця	600		
Безоплатно одержані активи	610		X
Списання необоротних активів	620	X	
Інші доходи і витрати	630		
Товарообмінні (бартерні) операції з продукцією (товарами, роботами, послугами)		(631)	
Частка доходу від реалізації продукції (товарів, робіт, послуг) за товарообмінними (бартерними) контрактами з пов'язаними сторонами		(632)	%
3 рядків 540 – 560 графа 4			
фінансові витрати, включені до собівартості продукції основної діяльності		(633)	

VI. Грошові кошти		
Найменування показника	Код рядка	На кінець року
1	2	3
Каса	640	
Поточний рахунок у банку	650	26 504
Інші рахунки в банку (акредитиви, чекові книжки)	660	
Грошові кошти в дорозі	670	
Еквіваленти грошових коштів	680	
Разом	690	26504
3 рядка 070 гр. 4 Балансу Грошові кошти, використання яких обмежено		(691)

IX. Дебіторська заборгованість					
Найменування показника	Код рядка	Всього на кінець року	у т. ч. за строками непогашення		
			до 12 місяців	від 12 до 18 місяців	від 18 до 36 місяців
1	2	3	4	5	6
Дебіторська заборгованість за товари, роботи, послуги	940				
Інша поточна дебіторська заборгованість	950	265	265		
Списано у звітному році безнадійної дебіторської заборгованості					(951)
Із рядків 940 і 950 графа 3 заборгованість з пов'язаними сторонами					(952)

||
||
||

ПОЧАТОК НА 13—14-Й СТОР.

XV. Фінансові результати від первісного визнання та реалізації сільськогосподарської продукції та додаткових біологічних активів										
Найменування показника	Код рядка	Вартість первісного визнання	Витрати, пов'язані з біологічними перетвореннями	Результат від первісного визнання		Уцінка	Виручка від реалізації	Собівартість реалізації	Фінансовий результат (прибуток +, збиток -) від реалізації	
				дохід	витрати				первісного визнання	та реалізації
1	2	3	4	5	6	7	8	9	10	11
"Продукція та додаткові біологічні активи рослинництва - усього"	1500		( )		( )			( )		
у тому числі:										
зернові і зернобобові	1510		( )		( )			( )		
з них:	1511		( )		( )			( )		
пшениця	1512		( )		( )			( )		
соняшник	1513		( )		( )			( )		
ріпак	1514		( )		( )			( )		
цукрові буряки (фабричні)	1515		( )		( )			( )		
картопля	1516		( )		( )			( )		
плоди (зерняткові, кісточкові)	1517		( )		( )			( )		
інша продукція рослинництва	1518		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи рослинництва	1519		( )		( )			( )		
"Продукція та додаткові біологічні активи тваринництва - усього"	1520		( )		( )			( )		
у тому числі:										
приріст живої маси – усього	1530		( )		( )			( )		
з нього:										
великої рогатої худоби	1531		( )		( )			( )		
свиней	1532		( )		( )			( )		
молоко	1533		( )		( )			( )		
вовна	1534		( )		( )			( )		
яйця	1535		( )		( )			( )		
інша продукція тваринництва	1536		( )		( )			( )		
додаткові біологічні активи тваринництва	1537		( )		( )			( )		
продукція рибництва	1538		( )		( )			( )		
	1539		( )		( )			( )		
Сільськогосподарська продукція та додаткові біологічні активи - разом	1540		( )		( )			( )		

Додаткова інформація до приміток до фінансової звітності за 2008 рік									
1.Розшифровка статті "Інші надходження" з рядка 230 графі 3 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".				Ліквідаційна комісія АКАПБ "Україна"		998	Невизначений		
Склад статті				Сума, тис.грн.		273 329	Невизначений		
Погашення ОВДП				273 329					
Повернення авансів, перерахованих на придбання ОВДП				5 215					
Погашення довгострокової позики				24					
Разом:				278 568					
2.Розшифровка статті "Інші платежі" з рядка 270 графі 4 форми №3 "Звіт про рух грошових коштів".				Ліквідаційна комісія КАБ "Слов'янський"		2 665	Невизначений		
Склад статті				Сума, тис.грн.					
Комісія за продаж ОВДП				33					
Разом:				33					
3. Розшифровка статті "Довгострокова дебіторська заборгованість" з рядка 050 графі 4 форми №1 "Баланс".				Ліквідаційна комісія КАБ "Інтерконтинентбанк"		78 342	Невизначений		
Склад статті				Сума, тис.грн.		48 345	Невизначений		
Довгострокова дебіторська заборгованість по розрахунках з працівниками				171		80 832	Невизначений		
Разом:				171					
4. Розшифровка статті "Інша поточна дебіторська заборгованість" з рядка 210 графі 4 форми №1 "Баланс".				Ліквідаційна комісія ТОВ "Київський Універсальний Банк"		266 157	Невизначений		
Склад статті				Сума, тис.грн.		2	Невизначений		
Розрахунки з банками – агентами по виплаті відшкодувань вкладникам ліквідованих банків				239					
Розрахунки за соціальним страхуванням				26					
Разом:				265					
5. Розшифровка статті "Інші поточні зобов'язання" з рядка 610 графі 4 форми №1 "Баланс".				Ліквідаційна комісія БАТ "Європейський банк розвитку та заощаджень"		2	Невизначений		
Зобов'язання з виплати відшкодування вкладникам збанкрутілих банків, в розрізі банків				Сума, тис.грн.		526 128	Невизначений		
АКБ "Гарант"				179					
АКБ "Інтерконтинентбанк"				415					
ТОВ "Київський Універсальний Банк"				410					
АТ "Європейський банк розвитку та заощаджень"				7 186					
Розрахунки з працівниками по інших операціях				3					
Разом:				8 193					
6. Розшифровка позабалансового рахунку №07 "Списані активи".				Ліквідаційна комісія ДАСІБЕУ "Укрспецімпексбанк"		2	Невизначений		
Заборгованість ліквідаційних комісій по сплаті кредиторських вимог ФГВФО				Сума, тис.грн.		27	Невизначений		
регулярний збір, пеня:				82					
Ліквідаційна комісія АБ "Аллонж"				461					
Ліквідаційна комісія АКБ "Гарант"				429					
Ліквідаційна комісія АКБ "Інтерконтинентбанк"				148					
Ліквідаційна комісія АКБ "Прем'єрбанк"				138					
Ліквідаційна комісія ТОВ "Київський Універсальний Банк"									
Ліквідаційна комісія ДАСІБЕУ "Укрспецімпексбанк"									
Директор									
Головний бухгалтер									
Олегівко В. І.									
Борса С. Б.									

27 червня в Україні, крім східних областей, мінлива хмарність, грозові дощі. Вітер південно–східний, північно–східний, 5—10 м/с. Температура вночі становитиме 15—23 градусів тепла, вдень 29—36 градусів; у західних областях уночі 13—19°, удень 26—31°.

ЦЬОГО ДНЯ, 27 ЧЕРВНЯ

1615. До Європи завезено першу партію чаю.

1663. У Ніжині розпочалась так звана Чорна рада, на якій гетьманом Лівобережної України було обрано І. Брюховецького.

1754. У Санкт-Петербурзі розпочато будівництво Зимового палацу.

1865. Вийшло у світ перше видання книги Льюїса Керрола «Аліса в Країні Чудес».

1905. Повстання на броненосці «Потьомкін».

1931. У США українець Ігор Сікорський запатентував вертоліт.

1952. Помер терапевт Микола Стражеско. Заснував у Києві Інститут кардіології.

КАРИКАТУРИСТ ПРОДОВЖУЄ ТЕМУ

Фото Михайла КОЦЮБИНСЬКОГО.

Мал. Вадима СИМИНОГО.

7 МІШКІВ ГРЕЧАНОЇ ВОВНИ

Параграфічні закони
Ну, звичайно, звичайно, закон у нас один для всіх, але вибачайте, параграфи — різні!

Структуризація суспільства
Наше суспільство розділене на тих, хто

може красти, хто хоче красти і кому красти вже нічого.

Голос нації
— Українці ... і... і, ви теж люди... и... и!!!

Дивні рахунки
Цікаво, чому це корів чи свиней раху-

ють по головах, а кількість людей в партіях — по членах?

Мабуть, папір не витримав
Тому, напевно, всі блага, обіцяні владою народу, перейшли на банківські рахунки олігархів.

Йосип БЛОСКУРСЬКИЙ.

З-під стамески
(Міні-гуморески)
Дивна схожість
Запитав Гринько,
раб Божий,
У товариша Антона:
— Чом наш герб
державний схожий
На тризубець Посейдона?
Той, забувши цвях
іржавий,
Відповів спокійно газді:
— Мабуть, тому що
держава
Тоне в морі негарздів!

Поза конкуренцією
Каже Гліб: —
Як пофортунить,
Вийду в депутати,
Тільки правду із трибуни
Буду всім казати!
— Коли так, —
говорять люди, —
Жди аплодисментів:
В тій компанії не буде
В тебе конкурентів!

Петро РЕБРО.

ДОШКА ПОШАНИ

Просто красень
Віктор Янукович, Партія регіонів:
— Я не навчився красиво говорити, з підтекстом брехати.

Від чергового:
— А хто вам заважає брехати без підтексту?

А можна без Гіппократа?

Він романтик. Він малює...
Від чергового:
— До речі, Путін ваш теж неабиякий художник. Він, бачте, вже котрий рік малює одну і ту само картину: «Україна без Ющенка»...

Гаманець, гаманець...
Олександр Єфремов, Партія регіонів (про БЮТ):
— З огляду на те, що відбувається з формуванням бюджету, я вже практично не сумніваюся, що одним із гаманців цієї політичної сили на

виборах буде, зокрема, й державний бюджет.

Від чергового:
— Уявляете, з огляду на те, що відбувалося з формуванням «ширки», цей гаманець був би з подвійним дном!

Людина щастя
Ярослав Сухий, Партія регіонів (про кандидата в посли РФ в Україні М. Зурарова):
— Це гуманітарій, колишній мі-

ністр, який розуміє соціальну галузь. Він впливатиме на те, щоб зробити життя наших людей прекрасним.

Від чергового:
— Вашим людям, як завжди, щастить...

У славетний ряд усі підряд?
Дмитро Табачник, Партія регіонів (про те, що Я. Кендзьор запропонував Президенту позбавити Д. Табачника українського громадянства за антиукраїнську діяльність):
— Якщо представник шаленого, фашиствующого за своїми поглядами націоналізму, виступив з такою пропозицією, значить, я потрапляю у славетний ряд. Але погодьтеся, що бути в одному ряду з Альбертом Ейнштейном, Бертольдом Брехтом і Томасом Манном — то честь для кожної людини.

Від чергового:
— Ви зараховуєте себе до славетного ряду осіб, яких позбавили німецького громадянства. Либонь, уже дістали собі німецький паспорт?

Юрій Луценко, міністр МВС:
— Зрозуміло, що на Банковій замість Балоги з'явилася Балогиня, котра виробила новий план для проходження в парламент оточення нинішнього Президента. Саме ця егоїстична мета диктує їм розвал уряду, шляхом відкликання міністра.

Від чергового:
— Треба менше по Франфуртах їздити, тоді, може, менше ввижатиметься всяка чортівня, Балогиня...

Мал. Василя ФЛЬОРКА, Михайла САЧКА, Миколи КАПУСТИ.

Чергував по «Куренню» Віталій СУДДЯ.

Наступний номер газети «Голос України» вийде 1 липня 2009 року

<div>Редактор номера Віталій СУДДЯ. Редколегія: Леонід БРОВЧЕНКО, Анатолій ГОРЛОВ, Сергій ДЕМСЬКИЙ, Віталій ЖЕЖЕРА, Іван ІЛЛЯШ, Світлана ПИСАРЕНКО, Віталій СУДДЯ.</div> <div>Головний редактор Анатолій ГОРЛОВ. ► За зміст та достовірність інформації у рекламних публікаціях відповідальність несе рекламодавець. ► Редакція не завжди поділяє позицію авторів публікацій. ► Рукописів не повертаємо. ► Листування з читачами — тільки на сторінках газети. ► При використанні наших публікацій посилання на «Голос України» обов'язкове. Ⓟ Платні матеріали.</div>	<div>Засновник — Верховна Рада України Свідectво про реєстрацію періодичного друкованого видання—КВ № 1 від 26.05.1994 р.</div> <div>Газета виходить 5 разів на тиждень (крім неділі й понеділка) українською і російською мовами. Передплатні індекси: для фізичних осіб — 40224, 08775, для підприємств і організацій — 60955. Передплатна ціна на 2009 рік: для фізичних осіб — 10,00 грн. та 6,00 грн., для підприємств і організацій — 30,00 грн на місяць. Ціна в роздрібній мережі — договірна.</div>	<div>Загальний тираж 150000.</div> <div>ВАТ «Видавництво «Київська правда» 04136, м. Київ, вул. М. Гречка, 13. Зам. 1218</div> <div>Фотоформи виготовлено в КЦ редакції газети «Голос України» 1 2 3 4 5 6 7 8 9 0</div> <div>Газета виходить з 1 січня 1991 року.</div>	<div>Адреса редакції: 03047, Київ-47, вул. Нестерова, 4.</div> <div>ТЕЛЕФОНИ: для довідок — 503-68-72; телефакс — 234-72-54; відділ реклами — 449-72-53, 453-44-56, 453-44-57; телефакс — 449-85-62.</div> <div>E-mail: mail@golos.com.ua — загальний reklama@golos.com.ua — відділ реклами let@golos.com.ua — відділ листів foto@golos.com.ua — відділ ілюстрацій</div> <div>При підготовці матеріалів використовується інформаційно-пошукова система Верховної Ради України «Законодавство»</div> <div></div>
---	--	---	---